

Wáràgà ji ndâ ÌBÌRÁYÒ

Mbírì tuu 'Viì mì wó ta ndâ có mì wó

¹ Mbírì gbí ndâ ká o dígíséé kû tuu a ndâ mbe 'dòkò có mì wó ta ndâ có ñìnó náa à gbí njembí wó nó ji ndâ ká gù ndoo. Yí tuu ndú 'vílí-'vílí gbí ndâ tende ña kpokèjì. ² Káa gbí ndòngbú o tí nó, tí o mì ndoo náa ndoo kpónó kû 'vala gbí á gí nje o nó, yí tuu a 'dóó 'Viì mì wó tí mbe 'dòkò có gbí nje wó ji ndoo, 'Viì mì wó tí nó náa yí je yí tí mbe zèè ndâ i-'bá mì wó 'dáá gî, náa yí táánò je wotí bà suu ndâ i 'dáá gî ji yí nô. ³ A 'Viì tí nò mì Mbírì nò ká je cè kózò tí Mbírì teke-tékè. À delè káa yí ká je tú Mbírì kpíí mítí wó. Ndâ i muu to tí nó 'dáá gî, ta ndâ i gbírì 'dáá gî kû dù a i 'do gbí có mì wó, tacó à gbí kòcò wó a wotí go kòcò gba. Yí mâ giì toro ndâ vò i mì ndâ 'duù muu to tí nó gî, yí giì ki tí wó dèngècè to gbí kù'bì mì gbolò Gba á ngéé gbírì, ⁴ lê náa yí gî tí gbolò 'duù ndii ndâ basìlì mì Mbírì 'dáá gî gî nò.

'Viì-mì-Mbírì a gbolò 'duù ndii ndâ basìlì mì Mbírì gî

⁵ Tacó Mbírì jé ta 'bí rì gbaànjé 'dè có ji basìlì mì wó ngàyi, máa,

«Wó a 'viì mì ye, ye wúnó gî tí bu lo gî»?

Yí delè je ta gbèe rì 'dè có ji 'bí basìlì mì wó gbaànjé énó máa, yì tí Mbírì bà dù tí bu wó, wàa yí 'ví dù tí 'viì mì yì nò lá.

⁶ Káa, ta o tí nó náa Mbírì táánò kû tuu tí ta 'Viì-kíri mì wó gí muu to tí nó nó, kòcò Mbírì gí tàkò wó énó máa,

«Yo tí ndâ basìlì mì ye tí Mbírì 'dáá gî 'ví ùlù yí.»

⁷ Bindi kòcò Mbírì gítí ndâ basìlì mì wó tí Mbírì énó máa, yì tí Mbírì bàkà ndâ tú mì yì tí pípìri, bìndi yì giì bà bàkà ndâ bòò mì yì tí ngba wú.

⁸ Káa Mbírì giì 'dè có gítí 'Viì mì wó énó máa, «Jàlàmbà mì lo, *«Ákoo Mbírì»*, bà dù tí ká.

Wò bà cu mû-kóró-gba mì lo co ká tí kpokèjì ñìnó jáá nô.

⁹ Wò bà zogo 'bá mì lo ta bà waa có mítí ndâ 'duù mì lo ta yúcó.

Wò a mbe co ta ndâ 'duù tí jáá kpokèjì;

go bà co tí lókó-loko kpokèjì tí lo wálá.

Ñìnó a gbí ndeरे có tí nó náa Mbírì tí nó, tí Mbírì mì lo nó,

le tí ta bérè ji wò ta pétékè tàkòcò wó
á kùrò ndâ ka lo nó ká nò.

¹⁰ A wò táánò ká sè rendingbo to tí nó ta 'bì lo.

À delè ká wò ká suu ndâ i tàṛì ta 'bì lo.

¹¹ Ndâ to ta tàṛì bà cee gî,
káa wò bà cee wálá.

Ndâ to ta tàṛì bà me ká go bà me ká mì bòngo gî,
káa wò bà me ká wálá.

Ndâ to ta tàṛì bà yaka go bà yaka bòngo nó gî,
káa wò bà dù tí ká.

¹² Wò bà paraka ndâ to ta tàṛì go bà paraka zì bòngo 'va gí 'dè;

àá bà 'vìsi ndú go bà 'vìsi bòngo.

Káa wò bà dù cóo-cóó ká tí wò tí nò kuu nò dúú
bà ya tí ;

wò bà zò to wálá.»

¹³ Mbírì já 'dè có ji 'bí basìlì mì wó gbaànjé énó máa,

«Ki tí lo to gbí kù'bì mì ye,
wàa ye 'ví bàkà ndâ mbe kû sogo wò tí
ndâ i-tà-tàmà mì lo,» nò lá.

¹⁴ À má énò, ndâ basìlì mì Mbírì a ndâ yè? Ndâ basìlì mì Mbírì a ndâ lilí mbe kû bàkà nèté mì Mbírì, náa Mbírì kû tuu ndú gí bà konì ndâ 'duù tí nó kèjì gí bà 'de 'válá nô.

2

Gbolò 'válá

¹ À má énò, ndoo kpolo tí yúcó tí nó náa ndoo 'di nó kácá-kácá. Ndoo má kpolo tí ndoo lá, ndoo bà soloko 'do tí gî. ² Tacó có tí nó náa Mbírì dígíséé tuu ta basìlì mì wó ji Mòze, máa yí 'dòkò ji ndâ ká gù ndoo nó, má dù káa yúcó, náa ndâ mbe biya bà 'di gî 'de mbèlè tàkò bà kù tù bà 'di có mì ndú lá gî, ³ ndoo bà ndo 'do gbí mbèlè bà biya bà 'di gbolò có tí nò, tí có mbe je 'válá ji ndoo nò, co tí kpokèjì ngàyi? Kpédélé mbe 'dè có tí nò ji ndâ 'duù gbí o mì ndoo a Mbe tí ndoo tí Jézù, bindi ndâ 'duù ñìnó mbe 'di 'dò gbí nje wó nó giù 'dòkò ndí ji ndoo. ⁴ Mbírì delè giù tù bà có tí nò náa ndâ mbe 'di 'do gbí nje Mbe tí ndoo 'dòkò ji ndoo nò tí yúcó ta bà bàkà ndâ kpo-kpò i ñìnó náa bà 'dè có gítí ndú kpò nje ndâ 'duù gî nó, ta bà bàkà ndâ serè, ta bà je Bèri mì wó tí Mbírì tí i-nambeeji ndâ 'duù go có mì wó náa à gbí njembí wó tí Mbírì.

Mbe tè kùrò ndâ 'duù gí gbí 'válá

⁵ Tacó Mbíṛì táánò bàkà me ndâ basìlì mì wó tí ndâ mbe zogo to tí nó kèjì, náa ndoo kû 'dè có gítí nó, lá.

⁶ Káa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíṛì énò máa,
«Àá Mbíṛì, 'duù tà a yè wàa wó 'ví je ta mbí lo
mítí wó?

⁷ Wò táánò je wotí ji 'duù gàà gí tàkò ndâ basìlì
mì lò ta làmbu o.

Wò táánò bàkà yí tí gba ngbèzèè.

Wò giù te duù mítí wó.

⁸ Wò giù bàkà yí tí gba mì ndâ i 'dáá gî.»

Mbíṛì bàkà 'duù tí gba mì ndâ i 'dáá gî, yí mò
'bí i gbaànję́ gí ndiì máa 'duù me gba mì ḥìnó lá
nò lá. Káa ndoo ḥò bà dù 'duù tí gba mì ndâ i
'dáá gî á go có tí nò kálásê. ⁹ I ḥìnó náa ndoo ḥò
nó a bà bàkà Jézù mì Mbíṛì tí lúkúfà 'duù co tí
ndâ basìlì gî ta làmbu o gàà énô. Tacó wàa yí 'ví
cì tacó tí ndâ 'duù 'dáá gî á 'do gbí nambeeè mì
Mbíṛì. À kpónó le bérè á ji yí ngbèzèè, à delè kû
te duù mítí wó, 'do gbí có bà kònò sé'i mì wó, ta
bà cì yí.

¹⁰ À dù nò a yí . Tacó wàa Jézù tí 'duù tí nò náa
Mbíṛì suu ndâ i muu to tí nò 'dáá gî tacó tí wó,
náa ndâ i delè 'dáá gî kû dù muu to tí nò ta ṛè
wó nò, 'ví dù tí kpédélé 'duù mbe kònò sé'i tacó
bà gî ta ndâ 'duù gí gbí ngba'o. ¹¹ Ṙèngbó 'duù
tí nò tí 'Duù mì Mbíṛì nò, ta Ṙèngbó ndâ 'duù tí
nò náa yí bàkà ndú tí ndâ 'duù mì Mbíṛì nò, ká
gbaànję́. Tacó énò, nô ṙo wó gítí bà nì «ná'vindí»
mítí ndú wálá. ¹² Yí kû 'dè có ji Mbíṛì énó máa,
«Ye bà kò-kò ta ṛè lo ji ndâ ná'vindí ye.

Ye bà ùlù wò mí kùṛo ndú ta o tí nó náa ndú má kili gî,» nô.

¹³ 'Bí có mì wó káká'i énó máa,
«Ye bà koro có lì mítí Mbíṛì.»

Bindi 'bí kòcò wó máa,
«Djinó a ye ká kuu nô;

ñjìnó a ze ta ndâ 'viì tí nó náa Mbíṛì kaa ndú ji ye
nó ká kuu nô.»

¹⁴ Ndâ 'viì tí nó mì Mbíṛì náa yí kaa ndú ji Jézù
nó 'dáá gí a ndâ 'duù ta mbelè gbí dìì ndú. Tacó
énò, Jézù giì je gbèè ña tú ndú nò, tacó wàa yì
'ví dù tí 'duù go ndú. Yí bákà énò, tacó wàa yì
mà cì gî, yì 'ví mò ta Gba-vò-i tí gba mì ku 'do
pí jàlàmbà gí nje seè. ¹⁵ Wàa yì 'ví 'vala tí ta
ndâ 'duù tí nó 'dáá gí náa gúku kû da 'bò mítí kò
ndú gî nô. ¹⁶ Tacó nèté mì wó táánò me ta ndâ
basìlì mì Mbíṛì lá, nèté mì wó a i ta ndâ 'viì-gù
Àbíráámò. ¹⁷ Tacó énò, Mbíṛì giì bákà yí go ndâ
ná'vindí wó teke-tékè. Tacó wàa, yí 'ví dù tí tí
'duù mbe ñò yê ṙo ndú, delè tí gbolò bu-Mbíṛì
mì ndâ mbe kû bákà nèté mì Mbíṛì ta njembí wó
gbaànję. Tacó wàa, Mbíṛì 'ví je tí ta à-cee-gí gítí
ndâ vò i mì ndú. ¹⁸ Tacó yí táánò ta miṛi wó ñò
sé bà tala yí mì Gba-vò-i gî. Tacó énò, wotí bà
konì ndâ 'duù ñjìnó náa Gba-vò-i kpónó kû tala
ndú nó kuu tí wó.

3

Jézù a gbolò duù ndii Mòze gî

¹ À má gó énò, yo tí ndâ ná'vindí ye, tí ndâ 'duù
mì Mbíṛì náa yí kaa yo mò gí mì wó tí Mbíṛì gî
nó, 'ví koro có gítí Jézù tí tú mì Mbíṛì, delè tí
Kùṛo ndâ bu-Mbíṛì mì yúcó tí nó náa ndoo kû

ùnje á gítí nô. ² Yí tí Jézù táánò bákà nèté mì Mbírì ta njembí wó gbaànjé ká go i mì Mòze tí mbe bákà nèté mì Mbírì dígíséé ta njembí wó gbaànjé. ³ Káa à te duù mítí Jézù ndii Mòze gî, á go ñìnó náa ndâ 'duù kû te ta duù mítí mbe gèè 'bá ndii 'bá tí náa yí gèè nô gî nô. ⁴ À bì ndâ 'bá 'dáá gî a 'bì 'duù, káa a Mbírì ká suu ndâ i 'dáá gî. ⁵ Káa Mòze táánò bákà nèté mì Mbírì ta njembí wó gbaànjé gbí òkò tí ndâ 'duù mì Mbírì tí ndâ Ìzìrìyélì 'dáá gî, á go bòò mì Mbírì mbe kû 'dè yúcó gítí ndâ i ñìnó náa Mbírì kèjì gí bà bákà ndú nô. ⁶ Káa Jézù tí Bìndi-Mbírì táánò bákà nèté 'bá mì Mbírì ta njembí wó gbaànjé á go njembí 'Viì mì Bu wó. Káa ndoo a ndâ 'viì mì Mbírì, náa ndoo má cì gúku lá nò. Ndoo delè má kì nô gítí i tí nô náa ndoo kû koço có lì mítí nô lá nò.

Bàndò bà wotí tacó tí ndâ 'duù mì Mbírì

- ⁷ Tacó énò, kòcò Bèri-mì-Mbírì énó máa,
«Yo wúnó má 'di kòcò Mbírì,
⁸ yo 'ví bákà ngbútù á go i mì ndâ 'duù tí nô
dígíséé
mbe volo mítí Mbírì ta o bà tala ndú mì wó,
si ndú gbí kágáá nga ngoò nô lá.
⁹ Ndâ ká gù yo dígíséé tala bà ñò wotí mì ye,
káa ndú ñò ta ndoò zi'duù-só gî.
¹⁰ Tacó énò, tàkòcò ye táánò giì kpolo gítí ndâ
'duù tí nò.
Bìndi ye giì 'dè có énó máa,
<Ndâ có gbí njembí ndú 'dáá ká tende.
Ndú ta o 'dáá gî kû co me tí kpokèjì mì ye lá.»

11 Káa ye tí Mbírì giù be tí ye ta kpo tàkòcò énó máa,
 <Ndú bà 'dò kò ndú mítí bàndò bà tèwo ye wálá.»

12 Yo kpolo tí yo, ndâ ná'vindí ye, tacó wàà 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò yo 'ví dù ta vò njembí wó, tí ña vò njembí ñìnó mbe si yí 'ví njèè gbí òkò tí ndú ta wu Mbírì nó lá. **13** Yo konì tí yo gbí òkò tí yo ta ri 'dáá gí. Yo 'ví nì «taàbé» gítí bà konì tí yo gbí òkò tí yo lá, tacó wàà, njembí yo 'ví gbì kàángbá gítí Mbírì 'do gbí tìrì mì vò i lá. **14** Tacó ndoo 'dáá gí a ndâ ka Bindi-Mbírì, náa ndoo má zèè kpédélé có tí nó náa ndoo táánò ùnje gítí nó tí kpoò yee tí o ku mì ndoo gí nò.

15 À cu mí gbí wáràgà mì Mbírì énó máa,
 «Yo má 'di kòcò Mbírì wúnó
 yo 'ví bàkà ngbútù á go i mì ndâ 'duù tí nó mbe kpò có mì Mbírì dígíséé nó, lá.»

16 A ndâ 'di dígíséé ká 'di kòcò Mbírì káa ndú giù kpò tí mítí wó ta ngbútù gí nó? À dígíséé me ndâ Ìzìriyélí tí nó náa Mòze kaa ndú 'do Másìrì nó lá. **17** Káa tàkòcò Mbírì dígíséé kpolo a i gítí ndâ 'di ta ndoò zi'duù-só nó? À kpolo me gítí ndâ mbe bàkà vò i tí nó mbe ci-ciki ta ndi gbí kángáá nga ngoò nó lá? **18** Káa Mbírì dígíséé be tí wó nó a i ji ndâ 'di, énó máa, ndú bà 'dò kò ndú gbaànjé á mì bàndò bà tèwo yì wálá nó? Yí be tí wó me ji ndâ mbe kpò cò lá? **19** À má énò, ndoo kpónó ñò ni gí, máa, bà yee tí bàndò bà tèwo ndú dígíséé kpò ndú gí tacó ndú tee njembí ndú mítí Mbírì lá.

4

¹ À má énò, ndoo kpolo tí ndoo, tacó bà cí tí nó náa Mbírì táánò ci ta ndâ ká gù ndoo gítí bà ya ndú gítí bändò bà tèwo ndú nó cee lá. Káa ndoo má kpolo tí ndoo lá, ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo bà bë gbí bà yee tí bändò tí nò gî. Tacó Mbírì wúnò bà 'vee gbí nje ndâ 'duù ñìnó gbí òkò tí yo mbe yee tí bändò tí nò lá nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî. ² Ndoo táánò 'di Banga-Ngú-Có go ñindi ndú, káa ndú 'de i gbí Banga-Ngú-Có tí nò náa ndú 'di nò lá, tacó có tí nò 'de njembí ndú me tí njembí ndâ 'duù ñìnó mbe kû tee njembí ndú mítí Mbírì nò lá. ³ A ndoo tí ndâ mbe ùnje gítí Banga-Ngú-Có tí nò ká yee tí bändò bà wotí tí nò náa Mbírì dígíséé ci ndâ ká gù ndoo gítí nò. Tacó kòcò Mbírì énó máa,

«Ye be tí ye ta kpo-tákòcò gî énó máa,

«Ndú bà 'dò kò ndú mítí bändò bà tèwo mì ye gbaànjé wálá.» »

Mbírì 'dè có tí nò si yí cee ta nèté bà suu ndâ i mì wó sàà gî. ⁴ Tacó à cu có gítí bà vô-nje só sili mì gbí wárágà mì Mbírì énó máa,

«Mbírì giì tèwo wó ta bà vô-nje só sili 'do tí ndâ nèté mì wó 'dáá gî.»

⁵ À giì cu 'bí káká'i énó máa, Mbírì máa,

«Ndú bà 'dò kò ndú gbaànjé á mítí bändò bà tèwo mì ye wálá.»

⁶ 'Bí có kpónó a ñìnó máa, ndâ 'bí 'duù 'ví yee tí bändò bà tèwo tí nò mì Mbírì nò, lê náa ndâ kpédélé 'duù tí nò táánò mbe 'di Banga-Ngú-Có nò yee kà lá tacó ndú táánò biya bà 'di có mì Mbírì gî nò. ⁷ Tacó énò, Mbírì giì ci cí gítí 'bí o náa yí giì gbì rè o tí nò tí «Wúnó.» Bìndi yí giì

tuu Dàvídè, tí gbolò gba mì ndâ Jùdéyà, ta kôndi o bìndi có tí nò, ta gbèe ndi có tí nò, máa,
«Yo Wúnó má 'di kòcò wó,
yo 'ví bàkà ngbútù lá.»

⁸ Tacó Jósùwà táánò má tè kùrò ndâ Ìzìrìyélì yee tí bändò bà tèwo tí nò náa Mbírì táánò ci ndú gítí nò gî, Mbírì táánò bà ci ndi 'bí ngú o ji ndú wálá. ⁹ À má énò, bändò bà wotí mì Mbírì náa yí kû kpolo tí tacó tí ndâ 'duù mì wó nó kuu tí. Bändò tí nò a rị tí nò tí rị bà wotí Mbírì á bìndi bà suu ndâ i mì wó nô. ¹⁰ Tacó 'duù ọjìnó mbe ya gí bà tèwo wó á mì ndú ta Mbírì gî nô a 'duù ọjìnó mbe cee ta nèté mì wó gî nô. Tacó Mbírì táánò tèwo wó si yí cee ta nèté mì wó gî.

¹¹ À má énò, ndoo te kpo muu, tacó wàà ndoo 'ví yee tí bändò bà tèwo ndoo. Ndoo te kpo muu tacó wàà 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndoo 'ví gboo mí ndìi ta ngbútù, á go ọjìndi ndâ ká gù ndoo dígíséé nô, lá. ¹² Tacó có mì Mbírì a wu có, tí có ọjìnó ta wu jé 'dèè 'do tí lá, mbe kû cu 'duù tí bà 'deeke 'bilì wó ngéé gí gbí òkò ndâ 'bili á tà'i kà ndii zi nje sìzò gî. Có mì Mbírì a có ọjìnó mbe ọjò 'bè gbí òkò tí ndâ yúcó ta 'vérè ngéé gbí njembí 'duù tà'i kà ni gî. ¹³ 'Bí i ọjìnó náa à suu yí súú-suu nô mbe ni bà ngùù tí wó 'do tí Mbírì gî nò wálá. Mbírì ọjò ndâ i gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî. Ndâ i 'dáá gî kû gbaa tí ndú mí gbí ngbàà rị á mí kùrò wó tí Mbírì tí nò náa ndoo 'ví yù gbí ndâ i tí nò náa ndoo bàkà nô 'dáá gî nô.

Jézù tí gbolò Kùrò ndâ bu-Mbírì

¹⁴ À má énò, ndoo tee njembí ndoo míti Mbírì tí kpoò, lê náa gbolò bu-Mbírì mì ndoo tí Jézù, tí

'Viì-mì-Mbírì, bà ba gbí pípìri ya gí gbírì gî nò.
 15 Tacó gbolò bu-Mbírì mì ndoo tí Jézù me 'duù
 ñìnó mbe kû si tàmuu ndoo ji Gba-vò-i ta o tí nò
 náa Gba-vò-i má kû paa ta bà a tàmuu ndoo gítí
 bà bàkà vò i nò lá, tacó Gba-vò-i táánò paa ta yí
 á go bà paa ta ndoo mì wó kpónó nò gî, káa yí
 giù kpò nje Gba-vò-i gî.

¹⁶ À má énò, ndoo cì gúku gítí bà yèè ndi ndoo
 dê gí règbà jàlàmbà mì Mbírì lá. Ndoo yèè ndi
 ndoo dê gítí, tacó wàa yí 'ví ñò ta yê ṙo ndoo.
 À delè má gì gítí o mì bà konì tí, yí 'ví bàkà ta
 nambeè ji ndoo.

5

¹ Àá táánò kû cu 'bì mítí 'duù, bìndi àá giù bàkà
 yí tí Kùrò ndâ bu-Mbírì, mbe dù kû bàkà i-Mbírì
 ta rè mì ndâ 'duù 'do ká gbí òkò tí yo. Nèté mì
 'duù tí nò náa à bàkà yí tí Kùrò ndâ bu-Mbírì nò
 a bà ci ndâ i-'bì ndâ 'duù, ta bà waa mbelè tacó
 bà sì muu ndâ vò i mì ndâ 'duù. ² À má énò, 'duù
 tí nò náa à bàkà yí tí Kùrò ndâ bu-Mbírì nò 'ví
 'vala ta ndâ 'duù ñìnó mbe 'di gbí-o lá, giù je ndâ
 'duù ñìnó mbe giri'o gî nò, ta pétékè có, tacó yí
 tí bu-Mbírì delè káa 'duù ñìnó ta ndâ 'dóó vò i
 ñìndi wó delè kuu kapí wó. ³ Tacó énò, kózò tí
 wó tí Kùrò ndâ bu-Mbírì 'ví waa mbelè tacó bà
 sì muu ndâ 'dóó vò i ñìndi wó, delè tacó ndâ vò
 i mì ndâ 'duù. ⁴ 'Duù bàkà tí wó tí Kùrò ndâ bu-
 Mbírì ta kpéétí wó lá. A Mbírì ká kû cu 'bì wó
 mítí 'duù, máa yí dù tí Kùrò ndâ bu-Mbírì, á go
 bà cu 'bì wó mítí Árónì, máa yí dù tí Kùrò ndâ
 bu-Mbírì dígíséé nô.

⁵ À kpêtí káa Bìndi-Mbírì, àá táánò me káa yí ká ki tí wó pí jàlambà 'do gbí 'dóó có mì wó gbí muu wó ta kpéétí wó énó máa, yì a Kùrō ndâ bu-Mbírì nò, lá, a 'duù tí nó mbe 'dè có ji yí énó máa,

«Wò a 'Viì mì ye, ye wúnó gí tí Bu lo gî.»

⁶ 'Bí kòcò 'duù tí nò ji yí káká'i énó máa,

«Wò bà dù tí bu-Mbírì dúú bà ya tí á go ñìndi Mèlèkìzédèkì.»

⁷ Si Jézù táánò kû 'vala muu to tí nò, nò, yì giù 'deke tí wó ta ngo-ṣo tà ṣo wó ta kòcò wó ngéé gí yaà á ji Mbírì, tí 'Duù tí nò ta wotí bà 'vala yí 'do 'bì ku a kuu tí wó nô. Káa Mbírì giù ñò yê ṣo wó, tacó yí táánò a mbe si Mbírì tí i. ⁸ Yí kpêtí káa 'Viì mì Mbírì, bà kònò sé'i giù je muu ji yí tacó bà dù tí mbe 'di có gî. ⁹ Mbírì mâ giù yù yí ngbóó gî, yí giù dù tí ṣèngbó 'válá ji ndâ mbe kû 'di có mì wó, ¹⁰ tacó Mbírì giù bàkà yí tí bu-Mbírì go Mèlèkìzédèkì.

Yo 'ví ne 'do tí kpokèjì mì Mbírì lá

¹¹ Ndâ có mì ze me mbè tacó bà 'dè gítí có bà dù Bindi-Mbírì tí Kùrō ndâ bu-Mbírì á go ñìndi Mèlèkìzédèkì nò kuu mì ze, káa bà 'dè gbí ndú mì ze ji yo kpóló-kpolo, tacó bà ya có gí gbí muu yo kpóló-kpolo. ¹² Tacó a yo kùtàá ká bà dù tí ndâ mbe nìbà i ji ndâ 'duù, káa à giù dù ndí a yo kpónó ká kû giù pà 'duù, wàa yí 'ví 'bítà bà nìbà có mì Mbírì ji yo á 'do ṣèngbó káká'i. À tí yo a go bà no kí, go bà zò i tí yo wálá. ¹³ Tacó 'duù ñìnó mbe kû no kí nò ñò kpokèjì gítí bà dù jáá kùrō Mbírì ni lá, tacó yí a dó 'viì. ¹⁴ À kû zò i a ndâ 'duù ñìnó mbe kù tì bà zò i gî, tí ndâ 'duù

ηìnó mbe kû 'viiki gbí có tacó bà ηò 'bè gbí òkò tí ndâtó i, ta vò i nô.

6

¹ À má énò, ndoo kpónó 'ví kořo có go i mì ndâ 'duù ηìnó náa gbí dìì ndú yù gî nô. Ndoo si bà dù kû 'viiki káa gbí ndâ kpédélé có tí nô náa àá táánò nìbà ndú ji ndoo gítí Bindi-Mbíri nô mí to. Ndâ có tí nô náa àá táánò nìbà ndú ji ndoo énó máa, ndoo 'vìsì muu ndoo 'do tí bà bákà ndâ i ηìnó mbe kû ya ta ndoo gí nje ku nô gî, wàa ndoo 'ví tee njembí ndoo míti Mbíri; ² ta có gítí bà caka tí, ta bà je wotí, giì je có gítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú, ta có gítí ndòngbú bà waa có ngebé lá nô. ³ Ndoo bà kořo có go i mì ndâ 'duù ηìnó náa gbí dìì ndú yù gî nô gî, náa Mbíri má ùnje gî nô.

⁴ Káa à má gítí ndâ 'duù tí nô náa ῥo ndú táánò njaanga gî, ndâ 'duù tí nô mbe tala líkí i-nambeeè tí nô mbe gî 'do mì Mbíri nô gî, ndâ 'duù tí nô náa Bèri-mì-Mbíri je wotí ji ndú gî, ⁵ ndâ 'duù tí nô mbe ηò tó i mì có mì Mbíri ni gî, ndú delè giì ηò ndâ wotí bìndi ku ni gî nô, ⁶ ndâ ῦa ndâ 'duù tí nô má caka 'bì ndú 'do gbí ndâ i tí nô jéé gî, bà 'vìsì muu ndú ndí gítí bà co tí kpokèjì mì Mbíri káká'i a cée «pàrà-ngùù-kpò-diigba.» Wotí mì ndú gítí bà dele ndi ndú gî gítí kpokèjì mì Mbíri káká'i wálá, lê náa ndú ùnje gítí bà gbì 'Viì-mì-Mbíri míti njèèkpè mû gî, ndú delè giì ùnje gítí bà ηonoko yí mí kùṛo ndâ 'duù gî nô. ⁷ Tacó to mbe njù ngo mù tí nô mbe kû nì míti, bìndi ndâ ῦa tí nô náa ndâ 'duù ji míti nô giì bákà ji ndú gî nô, a to ηìnó náa Mbíri cù 'dê ngo cù wó míti gî.

⁸ Káa to ñìnó mbe kû kù ndâ bè kpeçè ta zìbàmù nô, a to mbe dooko ta bà ì njà mítí mì Mbírì gî. Ndòngbú kâ tacó bà ji ta ña to tí nò delè káa wu.

⁹ Ze kpêtí má 'dè ká énò, bà ñìndi yo kpòò káa bà tó, ndâ tó 'duù mì ze. Gúku gbí njembí ze gítí yo wálá; yo a ndâ 'duù mì 'válá. ¹⁰ Tacó Mbírì me mbe 'boo 'duù, wàa yí 'ví neke tí ta ọ wó 'do tí bà zeke ndâ tó nèté mì yo, ta tó bà zè tí tí nô náa yo táánò zè ta ndâ 'duù mì wó náa yí kaa ndú mò gí mì wó gî ta ẹ̀ wó nô lá. ¹¹ Káa có ñìnó kpónó gbaànjé gbí njembí ze nô énó máa, yo 'dáá gî 'ví bàkà nèté ta go nèté tí nò tí yo yee tí ndòngbú o tí nô náa yo 'de i tí nô náa yo kû koço có lì mítí nô gî. ¹² Yo dù tí ndâ mbe kpó lá, yo mèlè bìndi ndâ 'duù tí nô mbe 'de i tí nô náa Mbírì táánò ci ndâ 'duù gítí nô 'do gbí bà tee njembí ndú mítí Mbírì, giù je bà dù ndú tí ndâ mbe kpácà nô.

Yâ-cí-ci mì Mbírì kpili lá

¹³ Ta o tí nô náa Mbírì táánò kû ci tí ta Àbìráámò nô, yí ta o tí nò be káa 'dóó tí wó tí Mbírì ji Àbìráámò, tacó 'bí 'duù mbe me gbolò ndii yí tí Mbírì gî tacó wàa yí 'ví be ta tí 'duù tí nò ji Àbìráámò nò wálá. ¹⁴ Tacó énò, yí giù be tí wó ji Àbìráámò énó máa, «Ye bà cù 'dê ngo cù mítí lo ta njembí ye gbaànjé ta bà je ndâ 'vìi ji wò me mbè.» ¹⁵ Àbìráámò táánò giù dù kpécè kû ù ndi i tàkò cí tí nô náa Mbírì ci ta yí nò, yee tí o tí nô náa yí giù 'de gî. ¹⁶ Ndâ 'duù kû be tí ndú a i ta ẹ̀ 'duù ñìnó tí kpóló-kpolo 'duù mì ndú nô. Có má gbí òkò tí ndâ 'duù, à kû ñò yúcó a i 'do tí bà be tí ndú. ¹⁷ À má énò, tacó go bà je kponje

'do nje ndâ 'duù tí nó náa Mbírì dígísèé ci ndú máa yì jé 'vìsì muu yì lá nó, mâ giì gí gítí Mbírì gî, yí giì be tí wó ji ndú. ¹⁸ Yí bàkà énò, tacó wàà à 'ví dù kuu tí a ndâ i sósò'ô, náa bà 'vìsì ndú a cée «pàrà-ngùù-kpò-diigba», tacó wàà ndoo tí ndâ 'duù tí nó mbe fa ngèlè vò i gí mí yì nó 'ví 'de ta wotí gítí bà koço có lì mítí cí tí nó náa yì ci ta ndoo nô. ¹⁹ I tí nò náa ndoo kû koço có lì mítí nò ká kû si lilí ndoo 'ví dù tì ndoo. Nìnò a i ñìnó mbe ya ngéé gí kapí ngbùngbù á tà'i 'bá-Mbírì á gbírì, ²⁰ gítí bàndò tí nò náa Jézù ya gítí tí kpédélé 'duù tacó tí ndoo nô. Jézù ya gí mí Mbírì á kapí ngbùngbù tà'i 'bá-Mbírì tacó yí gí tí Kùro ndâ bu-Mbírì go Mèlèkìzédèkì dúú bà ya tí gî.

7

Bu-Mbírì tí nò tí Mèlèkìzédèkì nô

¹ Mèlèkìzédèkì tí nò tí gbolò gba Sàlémi, delè tí bu-Mbírì tí nò tí mbe kû bàkà i ji Mbírì tí nò mbe kû dù ngéé gbírì nò táánò giì ya gí kùro Àbìráámò ta o bà dele ndi Àbìráámò 'do bà miì ndâ kpo-kpò gba gbí gó. Ndú mâ giì 'de tí ndú gî, Mèlèkìzédèkì giì cù 'dê ngo cù wó míti Àbìráámò.

² Bindi Àbìráámò giì ruka bà i mí Mbírì 'do tí ndâ ña i tí nò náa yí zèè 'do gbí gó nò gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî, bindi yí giì kaa ji Mèlèkìzédèkì. Kpédélé gbí rè tí nò tí Mèlèkìzédèkì nò énó máa, yí a gbolò gba ñìnó mbe kû co ká tí jáá kpokèjì mí Mbírì. Gbí ñìnó tí Mèlèkìzédèkì tí gbolò gba Sàlémi nò énó máa, Mèlèkìzédèkì a

gba mbe kû zogo ndâ 'duù mì wó ta 'dê njembí wó. ³ Mèlèkìzédèkì a 'duù ñìnó náa à 'di tà-ká-tà gítí bu wó lá, à 'di tà-ká-tà gítí nawu wó lá, à delè 'di tà-ká-tà gítí ndâ ká gù wó lá. Rèngbó wó wálá, ndòngbú wó delè wálá, káa yí kû dù tí bu-Mbírì go 'Viì-mì-Mbírì nó ká dúú bà ya tí.

⁴ 'Dakò tí nò tí Mèlèkìzédèkì nò táánò bà dù me 'dé gba lá, lê náa a Àbìráámò tí rèngbó ndâ Ìzìriyélì 'dáá gî táánò ká gò i-Mbírì á ji yí gî nò. ⁵ À cu mí gbí wáràgà mì Mòze énó máa, ndâ 'viì-gù Lévi tí ndâ bu-Mbírì 'ví gò i 'do mì ndâ ná'vindí ndú, náa ndú káa ndâ 'viì-gù Àbìráámò go ndú. ⁶ Káa 'dakò tí nò tí Mèlèkìzédèkì náa rèngbó wó 'do me tí Àbìráámò lá nò táánò gò i a i 'do mì Àbìráámò. Bindi yí giì cù 'dê ngo cù wó mítí Àbìráámò tí 'duù tí nò náa Mbírì táánò ci yí nô. ⁷ Có ñìnó ta kponje á gítí ngé gî wálá nò a ñìnó máa, a kpo 'duù ká kû cù 'dê ngo cù wó mítí ndâ 'viì tàkò wó. ⁸ 'Bí có mbe giì dù káká'i a ñìnó máa, ndâ bu-Mbírì tí nò mbe kû gò i 'do mì ndâ 'duù nò, a ndâ 'duù náa à jò ndú ji ku nô. Káa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì énó máa, Mèlèkìzédèkì kû 'vala ká dúú bà ya tí. ⁹ Lévi tí rèngbó ndâ bu-Mbírì tí nò náa ndâ Ìzìriyélì táánò kû gò i ji yí nò, táánò gò i ji Mèlèkìzédèkì gî. Yí kpêtí má gò ta 'bì wó lá, i tí nò náa Àbìráámò tí mbe jò ña ndâ Ìzìriyélì táánò gò ji Mèlèkìzédèkì si a jò yí tí Lévi lá nò sì muu ndâ 'viì gbí yì wó tí Àbìráámò 'dáá gî dúú kû ya tí. ¹⁰ Tacó pàrà wó tí Lévi táánò ta o bà 'de tí ndâ gù wó Àbìráámò ta Mèlèkìzédèkì nò kuu gbí kongoo gù

wó Àbìráámò.

¹¹ Mbírì táánò lê má bàkà ndâ Ìzìriyélì tí ndâ 'duù ñinó ta bà lê tí ndú wálá nó a i 'do gbí có mì ndâ bu-Mbírì, tí ndâ 'vìì kòtí Lévi, tacó ñinó táánò a rendingbó bà tuu Mòze mì Mbírì ta ndâ có mì wó tí Mbírì jí ndâ Ìzìriyélì ká nò, gbí ndeरे bà bàkà ndâ 'bí ngú bu-Mbírì ñinó á tí ndâ kòtí Mèlèkìzédèkì si ndâ kòtí Àróni nó mí to 'ví dù a yè? ¹² Tacó à má 'visì ña ndâ bu-Mbírì gî, à delè 'ví 'visì ndâ có mì Mòze gî. ¹³ Tacó ña Mbe tí ndoo, tí 'Duù tí nó náa à kû 'dè ndâ có tí nó gítí wó nó, tende. 'Bí 'duù gbaànjé 'do njekèjì mì ndú mbe dù tí bu-Mbírì jé táánò wálá. ¹⁴ Tacó ndâ 'duù 'dáá gî ñò ni ngbárángà'i gî máa, Mbe tí ndoo táánò a 'Viì kòtí Júdàà. Káa Mòze táánò 'dè có ta rè bà dù 'bí 'duù tí bu-Mbírì 'do gbí òkò tí ndâ 'vìì kòtí Júdàà jé lá.

'Bí bu-Mbírì go Mèlèkìzédèkì

¹⁵ 'Bí có ta kponje gítí wálá a ñinó máa, 'bí ngú bu-Mbírì go Mèlèkìzédèkì kpónó 'vanda gí gbí ngba'o gî. ¹⁶ Ngú bu-Mbírì tí nò 'vanda me 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó ta rendingbó ndú 'do tí ndâ bu-Mbírì á go có mì Mòze nó lá. Yí gí tí bu-Mbírì ta wotí mì 'válá tí nó mbe cee lá nô. ¹⁷ Tacó à cu có gítí wó mí gbí wáràgà mì Mbírì énó máa,

«Wò bà dù tí bu-Mbírì dúú bà ya tí ,

á go i mì Mèlèkìzédèkì.»

¹⁸ Tacó à kpónó mò ká có tí nó táánò mì Mòze nó gí nje seè gî, tacó wotí kpónó cee 'do tí có tí nò gî, delè tacó gbí có tí nò kpónó bàkà nèté ta ndâ 'duù lá. ¹⁹ Có mì Mòze lê má cee bà lê tí 'duù lá,

'bí cèe có mbe si ndoo 'ví koro có gó kúro mbe zèè báñdò bindi có mi Mòze kpónó gó gi. Có tí nò a có mbe yéè ndoo dé gó Mbíri.

²⁰ 'Bí có a có bà see tí Mbíri. Mbíri táánò jó see tí wó ta o bà báñkà ndâ bu-Mbíri novità kúro nò lá. ²¹ Káa ta o tí nò náa yí kú gó báñkà ta Jézù tí bu-Mbíri nò, Mbíri gó see tí wó ji yí énó máa, «Mbíri see tí wó gó,

yí jó gó bà 'vísì muu wó wálá.

<Wò bà dù tí bu-Mbíri ká dúú bà ya tí .> »

²² A bà see tí Mbíri nò ká báñkà Jézù tí mbe 'viindi nambeè gbí òkò tí ndâ 'duù ta Mbíri gbí bà njù mùká tí nò náa Mbíri njù ta ndâ 'duù mbe níkì ndii novità kúro nò gó nò.

²³ Muu ndâ bu-Mbíri tí nò táánò kúro nò me mbè tacó ndú táánò a ndâ 'duù náa kú si ndú 'ví dù á nje nèté mi ndú lá. ²⁴ Káa Jézù bà dù tí bu-Mbíri ká dúú bà ya tí , tacó yí kú 'vala ká dúú bà ya tí . ²⁵ À má énò, wotí kuu tí wó tacó bà 'vala ndâ 'duù novità 'dáá gó mbe yéè ndi ndú dé gó règbà tí Mbíri mi wó nò, lè náa yí kú 'vala ká dúú bà ya tí tacó bà 'deke tí wó ji Mbíri tacó tí ndú nò.

²⁶ À 'vii ta ndoo énò máa, 'duù tí nò tí Kúro ndâ bu-Mbíri mi ndoo nò 'ví dù tí 'duù novità náa Mbíri kaa yí mó gó mi wó tí Mbíri gó nò, tí yé ta vò i mi wó wálá. Yí 'ví dù tí 'duù novità ta ngbárángà njembí wó, náa ndâ mbe kú bëè ro Mbíri e zì ndú míti wó lá, náa Mbíri te yí ya tí ngéé gó yaà gó tàngbó rì gó. ²⁷ Nèté mi wó ta bà waa mbelè ji Mbíri ta rì 'dáá gó á go novità ndâ 'bí Kúro ndâ bu-Mbíri, náa ndú kú waa mbelè ta rì 'dáá gó, tacó bà làyì ta ndâ 'dóó vò i mi ndú má kózò gó,

bìndi ndú giì waa 'bí tacó bà làyì ta ndâ vò i mì ndâ 'duù nó, wálá. Yí waa mbelè ji Mbírì ká ta bà gbaànjé tacó tí ndâ 'duù 'dáá gî ta o tí nó náa yí ù ta nje gítí bà cì yí nò. ²⁸ Ndâ 'duù tí nó náa à dígíséé bákà ndú tí ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì go có mì Mòze nó 'dáá káa ndâ 'duù ta bändò bà di ngo tí ndú kuu tí , káa có tí nó náa Mbírì giì ci ta bà see tí wó bìndi có mì Mòze nó giì bákà 'Viì-mì-Mbírì tí 'duù ñinó ta bà lê tí wó wálá nó ngbé.

8

Jézù tí Kùro ndâ bu-Mbírì mì ndoo

¹ Gbí có tí nó kpónó náa ndoo kû 'dè nó énó máa, 'duù tí nó tí Kùro ndâ bu-Mbírì mì ndoo nó kuu pí jàlàmbà mì wó mó gí gbí kù'bì mì Mbírì tí gbolò gba ngéé gbírì. ² Yí a mbe kû bákà nèté gbúú-gbuu á tà'i tí bändò tí nó náa a te kárà-Mbírì mítí , á tà ndùúrù tí nó náa à káa 'dóó Mbírì ká tò ta 'bì wó nô.

³ Tacó nèté mì ndâ 'duù tí nó náa à bákà ndú tí ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì mì ndâ Jùdéyà nó 'dáá gî a bà ci ndâ i-nambeeè tí nó náa ndâ 'duù gó ji Mbírì nó á mí bändò mì Mbírì, giì je bà waa mbelè ji Mbírì. Tacó énò, i tacó bà ci ji Mbírì delè kuu tí á mì Kùro ndâ bu-Mbírì tí nó tí Jézù nô. ⁴ Yí kùtàá má a 'duù náa yí kpónó kuu muu to tí nó, yí bà dù tí bu-Mbírì ngé gî wálá, lê náa ndâ bu-Mbírì tí nó mbe kû ci i ji Mbírì go có mì Mòze nó kuu tí nò. ⁵ Káa yí kpêtí má dù tí bu-Mbírì muu to tí nó lá, á me có lá, tacó ndâ i tí nò 'dáá náa ndâ bu-Mbírì kû bákà ji Mbírì muu to tí nó, nò káa bà mèlè ndi ndâ yúcó i tí nó gbírì

nô; a káa tázò ndú sínò, tacó ta o tí nó táánò náa Mòze kû giù bàkà có bà tò ndùúrù ji Mbíríri náa, Mbíríri giù 'dè có ji yí kpolo ngé ma, énó máa, «Koço muu lo máa, wò 'ví tò ndùúrù tí nò jé ká go ñinó náa ye táánò ka bà ji wò pí gú nô.»⁶ Káa wotí tí nèté bà dù bu-Mbíríri tí náa Mbíríri je ji Bindi-Mbíríri náa wotí tí nèté tí náa táánò náa ndâ ká bu-Mbíríri mì ndâ Jùdéyà kû bàkà náa gî. Tacó ngú mùká tí náa Mbíríri njù ta ndâ 'duù, náa yí kû nò gbí òkò tí ndâ 'duù ta Mbíríri gbí ká có náa a kpóló-kpolo ña bà njù mùká mbe ndii ká ñinó kùro náa gî, tacó Mbíríri ci ndâ 'duù gítí 'bí i mbe níkì ndii ndâ i ñinó sàà náa gî gbí bà njù ngú mùká tí náa.

⁷ 'Bí i táánò mbe gboo 'do gbí bà see kpédélé bà njù mùká ñizó má wálá, Mbíríri táánò bà dele ndi wó gí bà njù bà só ñinó wálá. ⁸ Tacó Mbíríri giù 'de kpokèjì mì ndâ 'duù mì wó lókó-loko ta o tí náa yí 'dè ta có énó máa:

«Kòcò ye tí Mbíríri ji yo énó máa,
yo kpolo tí yo!

Tacó o tí nò wúnò ká kèjì,
o tí nò náa ye kèjì gí bà njù ngú mùká ta ndâ
kótí Ìzìriyélì,
giù je ndâ kótí Júdàà nô.

⁹ Mùká tí nò náa ye kèjì gí bà njù ta ndú nò
bà dù me go ñinó náa ye táánò njù ta ndâ ká
gù ndú
ta o bà zèè 'bì ndú mì ye kû ja ta ndú 'do
Másìríri náa, lá.

Ndú táánò giù ne 'do tí kpokèjì bà see mùká tí náa
gbí òkò tí ze ta ndú náa gî.

Tacó énò, ye delè giù bè ndú gî.

- 10 Kòcò ye tí Mbírì énó máa,
 ye káká'i bà 'dè ndâ có mì ye mí gbí tù ndâ
 'viì kótí Izìrìyélì
 ta o tí nó náa ye wúnò bà gí tì gí bà njù ta
 ngú mùká ta ndú nô.
 Ye ta o tí nò bà cu ndâ có mì ye mí gbí njembí
 ndú.
 Ye kèjì gí bà dù tì Mbírì mì ndú,
 bindi ndú bà dù tì ndâ 'duù mì ye.
 11 'Bí 'duù gbí òkò tí ndú káká'i bà tùbà tì ye tí
 Mbírì
 ji ndâ 'bí ka wó 'viì-'bá wálá;
 'bí 'duù gbí òkò tí ndú delè bà tùbà tì ye tí Mbírì
 ji ndâ ná'vindí wó wálá,
 tacó ndú 'dáá gí bà ñò ye ni gî,
 ndâ kpo-kpò 'duù ta ndâ táángbà 'duù mì
 ndú gbí òkò tí ndú 'dáá gí bà ñò ye ni gî.
 12 Tacó ye kèjì gí bà ñò yé ṣo ndú me gbolò
 ta ndâ lókó-loko kpokèjì mì ndú nò.
 Ye káká'i bà zèè có gítí ndâ vò i mì ndú mí gbí
 njembí ye wálá.»
 13 Gbí bà 'dè có mì Mbírì gítí bà njù ngú mùká
 ta ndâ 'duù nò énó máa, yí ñò kpédélé ñìnó gí tì
 ká gî. Káa i ñìnó mbe me ká gí mbe kû gbì káa
 muu wó nò dooko gítí bà ndii 'do ṣo rì gî.

9

'Bá bà ùlù Mbírì muu to tí nò, ta ñìnó gbírì

- 1 Gbí o kpédélé bà njù mùká tì náa Mbírì
 táánò njù ta ndâ 'duù nò, ña kpokèjì bà bàkà
 i-Mbírì mì ndâ 'duù kuu tì. Bàndò bà bàkà i-
 Mbírì mì ndâ 'duù muu to tí nò ta o tí nò delè

táánò kuu tí . ² Ndâ 'duù ta o tí nò tò ndùúrù ji Mbírí, bìndi ndú giì njèè gbí tà'i ndùúrù tí nò sósò'ô ta ngbùngbù. Ndú giì bákà bändò bà tù wu, ta tükà, ta bändò bà ci kô ji Mbírí, á mí tà'i ñìnó mbe mó gó njekèjì náa ndú kû nì mítí a Bändò-mì-Mbírí nô. ³ Bìndi à giì dù mó gó kapí ngbùngbù gó tà'i kùrò kà a 'bí ndùúrù, tí bändò náa ndú kû nì mítí a Bändò-bà-dù-Mbírí. ⁴ À kû dù á tà'i bändò bà dù Mbírí nò a ká'i bà gbo ngûwu dì ji Mbírí náa à bákà 'do tí dâ'bì, giì je Gbùúkuру náa à gba tí 'dáá gî ta dâ'bì, náa à kû dù gbí a ndâ pápáákà díí tí nò sósò'ô náa Mbírí táánò cu ndâ có mì wó muu'bì mítí ndú nô, giì je ká'i mánà, giì je mû-kóró tí nò mì bu-Mbírí tí nò tí Àrónì táánò mbe tù dó kpâ nô. ⁵ À giì kaa mí yaà á muu Gbùúkuру tí nò a ndâ súrà ndâ 'bí ña i náa muu ndú a muu 'duù, káa sè dìí ndú a dìí nò, káa à tí ndú a ndâ mbírí go ndâ basili mì Mbírí nô. O mì ye kpónó gítí bà 'dè có gítí ndâ i tí nò léé énó wálá.

⁶ Na kpokèjì bà bákà i-Mbírí mì ndâ 'duù gbí o tí nò táánò énô: Sè ndâ 'bí bu-Mbírí ta o 'dáá gî kû ya gó bà bákà i-Mbírí mí tà'i ñìnó mbe mó gó njekèjì ndùúrù, náa à kû nì mítí a Bändò-mì-Mbírí nô. ⁷ À káa Kùrò ndâ bu-Mbírí ká kû ya mó gó tàngbó, kapí ngbùngbù ta bà gbaànjené gbí ndoò gó bà ci mbelè ji Mbírí, tacó wàa Mbírí 'ví je ta à-cee-gî gítí ndâ 'dóó vò i mì wó tí mbe waa mbelè, giì je ndâ vò i mì ndâ 'duù tí nò náa yí waa mbelè tí nò muu ndú nô. ⁸ Bèri-mì-Mbírí kû tübà gbí ña kpokèjì tí nò énò máa, bändò bà bákà i-Mbírí ñìnó mbe dù mó gó njekèjì á tà

ndùúṛù nó má ká kuu bändò mì wó, gbí éno máa, kpokèjì bà ya gí mì Mbíṛì njaanga tí kálásê.

⁹ Bändò bà bákà i-Mbíṛì tí nó mbe dù mò gí mì njekèjì á tà ndùúṛù nó, a mbó tacó bà tùbà ji ndâ 'duù tí nó kpónó mbe kû 'vala muu to tí nó nó éno máa, ndâ 'bí i-nambee ta ndâ mbelè ndâ nò tí nó náa ndoo kû waa ji Mbíṛì nó bákà njembí ndoo tí ndâ ngbáṛángà i yee tà lá. ¹⁰ Ndú kû bákà nèté ká ta ndâ i-zó-zò, ta ndâ i-njú-njù, giì je ndâ 'bí mbè ndâ 'bí tende ña kpokèjì bà bákà ndâ i tí ndâ ngbáṛángà i, ta ndâ có gítí dìi ndoo cuki, yee tí o bà zèè to tí nó mì ngú có mì Mbíṛì.

¹¹ Káa Bìndi-Mbíṛì gí a i tí Kùṛo ndâ bu-Mbíṛì mì ndâ tó i tí nó mbe gí sàà gí nô. Ndùúṛù tí nó náa yí kpónó kû bákà nèté tà nó me gbolò ndii njinó náa ndâ 'duù ká tò ta 'bì ndú nó gí, bà lê tí delè wálá, à delè me i 'do gbí òkò tí ndâ i tí nó náa Mbíṛì suu ndú muu to tí nó nó lá. ¹² Bìndi-Mbíṛì táánò rì gí tà ndùúṛù á gí bändò tí nó náa Mbíṛì bákà tí 'dóó bändò mì wó tí Mbíṛì gí nó ká ta bà gbaànje ngbé. Yí delè te ta yí ta o bà rì yí gí kà nò me mbelè ndâ bee, ta mbelè ndâ dì mò'dú tacó bà ci ji Mbíṛì lá. Yí te ta yí káa 'dóó mbelè wó tacó bà sì ta tàkò 'válá njinó mbe cee lá nó ji ndoo. ¹³ Tacó à lê má kû va mbelè ndâ bee ta mbelè ndâ dì mò'dú, ta mbúlùwu ndâ ngbú dì mò'dú mítí ndâ 'duù a i tacó bà si gbí dìi ndú 'ví dù nìkì maa, ¹⁴ wàa mbelè Bìndi-Mbíṛì náa yí ci ji Mbíṛì, tí i-cí-ci ta bà lê tí wálá, ta wotí mì Bèri tí nó mbe cee lá nó 'ví dù kû bákà mí gbí njembí ndoo a 'dé nèté tacó wàa ndoo 'ví 'visì tí ta muu ndoo 'do tí bà bákà ndâ ku nèté gítí bà bákà nèté ji Mbíṛì tí nó tí wu Mbíṛì nó lá?

15 À má énò, Bìndi-Mbírì a mbe see mbelè tí nó náa Mbírì táánò njù ta ndâ 'duù nô. Tacó wàa, Mbírì 'ví cù tí ta 'dê ngo cù wó mítí ndâ 'duù tí nó mì wó náa yí tí Mbírì tè'é tí ndú nô dúú bà ya tí , á go cí tí nó náa yí tí Mbírì ci ta ndú gítí bà dù ndú tí ndâ 'viì-nje-wu mì wó dúú bà ya tí nô. Àá táánò a bà cì 'duù ká 'vala ndâ 'duù 'do gbí có tàkò bà gbètèkè kpédélé mbelè tí nó náa Mbírì táánò njù ta ndú nô.

16 Káa có lê má yee gbí ngo nje ku gî, kózò tí ndâ 'duù bà ụu káa ndi kòcò ngo nje ku. **17** Tacó 'duù má 'dè có máa, yì má cì gî, à 'ví bàkà énó, ndâ 'duù kû ụu káa ndi ngo nje wó nò á bìndi bà cì yí. **18** Njìnó a nderè có tí nò, náa à kpêtí káa kpédélé có tí nó náa Mbírì táánò toko ta ndâ 'duù nô, àá táánò dù tí có ká ta bà waa mbelè gítí nó ká nò. **19** À delè nò káa gbí có tí nò náa Mòze táánò mâ giì tùbà ndâ i njìnó náa à tí tacó bà bàkà nô ji ndâ 'duù 'dáá gî cee gî, yí giì yee mbelè ndâ di mò'dú ta mbelè 'viì-dì bee mì gbí ká'i, yí giì tò ngo mí gbí , bìndi yí giì eре kpâ-kpondíí ta bí-bi wú bòngo náa à gò 'do tí se tí ndâ nò, bìndi yí giì va ta mbelè tí nò cee tí ndâ 'duù 'dáá gî, giì je tí wáràgà mì Mbírì. **20** Ta o tí nò náa yí kû va tí ta mbelè tí nò mítí ndâ 'duù, ta tí wáràgà mì Mbírì nô, yí kû see nje wó énó máa, «Djinó a mbelè tí nò náa Mbírì toko có ta yo mí pí , náa yí giì 'dè có ji yo énó máa, yo 'ví kpolo tí có tí nò nô ká nô.» **21** Bìndi yí giì va mbelè ta ndi tí ndùúrù mì Mbírì, giì je tí ndâ ká'i bà bàkà i-Mbírì 'dáá gî. **22** Ndâ i 'dáá gî kû dù tí ndâ i-ọ-'bá mì Mbírì ká ta bà waa mbelè. Mbelè má yee tí to lá, Mbírì je à-cee-gî gítí ndâ vò i mì

ndâ 'duù lá.

Bìndi-Mbírì tí gbolò i-cí-ci ji Mbírì

²³ Bà waa mbelè nò táánò a kpóló-kpolo i ngé ndii gî tacó tí ndoo. Tacó ñìnò táánò a kpokèjì bà bàkà ndâ i muu to tí nó mì ndoo tí i-ṣo-'bá á go ndâ i gbírì. Káa ndâ i ñìnó gbírì nó gì tí ndâ i-ṣo-'bá 'do gbí bà waa mbelè ñìnó mbe nìkì ndii ndâ ñìnó náa ndoo kû waa muu to tí nó nò gî. ²⁴ Tacó Bìndi-Mbírì táánò ṣì me gí tà ndùúṛù tí nó náa a ndâ 'duù ká tò ta 'bì ndú ji Mbírì tacó bà ḷò ta cè kózò tí cèe ndùúṛù tí nó mì Mbírì á gbírì nó, lá. Yí táánò ya a i gí gbírì. Yí kpónó kû tì muu ndoo kùro Mbírì á gbírì kà. ²⁵ Yí táánò ci tí wó ji Mbírì nò me 'vílí-'vílì, go bà ya ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì ta ndoò 'dáá gí gí Bàndò-bà-dù-Mbírì á tà ndùúṛù nó lá. ²⁶ Tacó Bìndi-Mbírì táánò má nò gí bà ci tí wó ji Mbírì ta bà me mbè á 'do tí o bà 'bítà bà suu to tí nó, yí táánò bà kònò sé'i ta bà me mbè. Káa yí giì gí ká ta bà gbaànjé ngbé, gí nje o tí nó gí bà toṣo ndâ vò i mì ndâ 'duù ta bà ci mbelè wó ji Mbírì. ²⁷ Mbírì cu ku mì gbí tú ndâ 'duù 'dáá gí, máa, ndú 'dáá gí bà cì ta bà gbaànjé ngbé, má kózò gí, yí 'ví giì waa có mítí ndú. ²⁸ Bìndi-Mbírì delè táánò ci mbelè wó ji Mbírì ká ta bà gbaànjé, tacó bà toṣo ndâ vò i mì ndâ 'duù me mbè. Bìndi-Mbírì bà delè ndi wó káká'i gí gí muu to tí nó bìndi bà ci mbelè wó ji Mbírì nò me ká kpòò gí gbí nèté bà toṣo ndâ vò i mì ndâ 'duù lá. Yí bà gí gbí ñìnò a i tacó bà 'vala ndâ 'duù tí nó kpónó mbe kû ù ndi wó léngé-lenge nô.

10

¹ Tacó có mì Mòze káa có gítí ngo muu ndâ tó i tí nó náa Bìndi-Mbíríì kèjì ta ndú ji ndoo nô. À me có mbe tùbà ndâ tó i tí nò gbárájáá énó lá. À delè me có ọjnó mbe cee bà lê tí ndâ mbe kû bàkà i-Mbíríì ta súgbí wálá ta ndoò 'dáá gî nô lá.

² Àá táánò má me énò lá, ndú táánò bà si bà waa mbelè ji Mbíríì mí to gî? Àá táánò má toṣo ndâ vò i mì ndâ mbe kû bàkà i-Mbíríì nò ta bà gbaànjé ngbé gî, có gítí vò i kùtâá bà dù gbí njembí ndú káká'i wálá. ³ Káa mbelè tí nô náa ndú kû waa ta ndoò 'dáá gî nô kû 'va mbi ndú gítí ndâ vò i tí nô náa ndú bàkà gbí ndâ ndoò tí nò nô gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî. ⁴ Tacó mbelè ndâ dì mò'dú, ta mbelè ndâ dì bee me ndâ i mbe toṣo ndâ vò i mì ndâ 'duù gbaànjé lá.

⁵ Tacó énò, ta o tí nô náa Bìndi-Mbíríì táánò kû gî tí gí muu to tí nô nô, kòcò wó náa yí 'dè nô énó máa,

«Go bà waa mbelè táánò tí lo tí Mbíríì wálá,
go bà ci cû delè tí lo wálá,
káa wò giù je jì ye a kùùyù dìì ye.

⁶ Líkí gbí bà doo i-cí-ci táánò tí lo wálá,
líkí gbí bà waa mbelè tacó bà toṣo vò i delè tí lo wálá.

⁷ Bindi ye giù 'dè có énó máa, <Nò ye kuu nô!
Ákoo Mbíríì, ye gî tacó bà bàkà go có mì lo,
á go có tí nô náa à cu mì gbí wáràgà mì lo
nô gî.»

⁸ Ta o tí nô náa Bìndi-Mbíríì 'dè ta có énó máa,
«Go bà waa mbelè tí lo wálá, go bà ci cû tí lo
wálá, go bà doo ndâ kùùyù nò tí ndâ i-cí-ci tí lo
wálá, líkí gbí ndâ i tí nò delè 'dáá gî tí lo wálá,»

nó, ndâ 'duù kû bàkà ndâ i tí nò ta o tí nò go có mì Mòze. ⁹ Bìndi yí tí Bìndi-Mbírí mâ giì 'dè 'bí có énó máa, «Ijò ye kuu nô, ye gí tacó bà bàkà go có mì lo gí nô» yí mò nò a ká có 'do gbí kudu gí jí ngú có. ¹⁰ A có tí nò mì Mbírí náa Bìndi-Mbírí ùnje gítí bà bàkà go yí nò ká kaa ndoo mò gí mì Mbírí 'do gbí bà ci i tí nò mì Jézù tí Bìndi-Mbírí, náa yí ci ta dìi wó ji Mbírí ta bà gbaànjé ngbé nô.

¹¹ Ndâ bu-Mbírí 'dáá gí kuu nje nèté mì ndú, ndú kû bùù gbí ndi bà ci gbèe mbelè tí nò ta 'bí i jé gbí mbe kû toþo ndâ vò i mì ndâ 'duù wálá nô.

¹² Káa Bìndi-Mbírí ci mbelè wó tacó bà toþo ndâ vò i mì ndâ 'duù ká ta bà gbaànjé cuki, bìndi yí giì ya gí bà ki tí wó to gbí kù'bì mì Mbírí ngbé.

¹³ Yí kpónó kuu kà kû ù ndi o bà bàkà ndâ mbe kû jòò gbí có ta yí mì Mbírí á tí ndâ i-tà-tàmà mì wó. ¹⁴ Tacó gbèe i tí nò náa yí ci nò bàkà ndâ 'duù tí nò náa à toþo ndâ vò i mì ndú gí nò tí ndâ yú 'duù ngbé.

¹⁵ Bèri-mì-Mbírí delè giì 'dè yúcó ji ndoo énó máa,

¹⁶ «Kòcò Mbírí énó máa,
*<Nínó a mbelè náa ye bà njù ta ndú ká nô.
 Ye 'do tí kpónó kû ya gí kùþo
 bà bàkà njembí ndú tí gboko bà kili ndâ
 có mì ye.*

Ye bà cu ndâ có mì ye mì gbí mbelè ndú.» »

¹⁷ 'Bí kòcò Mbírí náa yí giì 'dè káká'i énó máa,
 «Ye káká'i bà koþo có gítí ndâ ká vò i mì ndú,
 ta ndâ ká i tí nò náa ndú bàkà lè gí, nò wálá.»

18 À lê má me tí énò gî, à káká'i waa mbelè tacó bà pà làyì gítí ndâ vò i tí nó náa Mbírì je à-cee-gî gítí ndú gî nó lá.

Si ndoo 'ví yee ndi ndoo dê gí mì Mbírì

19 À má énò, à kpónó mì ndoo a ndeरे tacó bà rì gí tà'i tí nó tí Bàndò-mì-Mbírì nô, ndâ ná'vindí ye, tacó Jézù cì tacó bà njaanga njekèjì bà rì gí kà ji ndoo gî. **20** Yí njaanga ngú kpokèjì tacó tí ndoo, tí kpokèjì mbe ya ta ndoo gí gbí 'válá co gbí ngbùngbù tí nó tí 'dóó dìì wó nô. **21** À kpónó mì ndoo a Kùro ndâ bu-Mbírì tí mbe kû kpolo tí ndâ i-'bá mì Mbírì 'dáá gî. **22** À má énò, ndoo yèè ndi ndoo dê gí mì Mbírì ta gúku gbí njembí ndoo gbaanjé wálá, tí ndâ 'duù ta yú njembí ndú ñinó ngbárángà'i ta ndâ vo-vò kóró-koro có gbí njembí ndú wálá, náa à va mbelè Jézù míti njembí ndú gî. Ndoo delè 'ví yèè gí mì wó ta ngbárángà dìì ndoo, náa à caka ta ngbárángà ngo gî. **23** Ndoo 'ví ሩ ndi có tí nó náa ndoo táánò 'dè ta nje ndoo nô. Ndoo me kpììkì-kpììkì gítí bà koro có lì míti Mbírì lá, tacó Mbírì tí nó tí mbe ci ndoo nó me mbe kû ñònòkò tí wó, náa yí má 'dè có ta nje wó gî nó lá. **24** Ndoo delè 'ví koro có gítí bà bákà wotí gítí bà konì ndâ 'bí ka ndoo gítí bà zè ndâ 'bí 'duù nìkì maa, delè gítí bà bákà ndâ tó nèté. **25** Ndoo 'ví ो- bà- mbí bà kili toko gbaanjé ta ရे mì Bìndi-Mbírì go ɳa i mì ndâ 'bí 'duù náa ndú kû bákà nó lá. Ndoo je wotí gítí ji ndâ 'bí ka ndoo. Ndoo je wotí ji ndú tí kpoò, sé náa ndoo ং o bà gì Mbe tí ndoo gí bà waa có dooko gî nò.

26 Tacó ndoo má bákà vò i ta tí á bìndi bà nìbà yúcó ji ndoo, kpokèjì gítí bà waa mbelè tacó bà

toṣo ndâ vò i tí nò káká'i wálá. ²⁷ Có ñìnó náa à kuu tí bìndi ñìnò káa có gítí ña bà waa có, ta serè ña wu tí nò kèjì gí bà miù ndâ mbe ne 'do tí kpokèjì mì Mbíṛì gî nô. ²⁸ 'Duù má biya bà bàkà go có mì Mòze gî, wàa ndâ 'duù go só, go ta'ô, 'ví zò cû á gítí wó gbí ngbàngà máa à dù nò a i náa yí bàkà gî, à kû zi yí ta ṣe mbe ñò yê ṣo ku wó wálá. ²⁹ À má énò, yo kû koṣo có énó máa, àá bà waa a ña tó có yè mbe je bà wo woò á ji 'duù ñìnó mbe si 'Viì-mì-Mbíṛì tí i lá, mbe kû 'dè có ñónókó gítí mbele 'Viì-mì-Mbíṛì mbe toṣo ndâ vò i mì wó, delè kû go Bèṛì-mì-Mbíṛì tí mbe nambeeè? ³⁰ Tacó ndoo ñò 'duù tí nò mbe kû 'dè có énó máa,

«Bà kèèndè i a i mì ye;
 ye bà ko mboo vò i ta vò i,» nò ni gî.
 'Bí kòcò wó káká'i máa,
 «Mbíṛì kèjì gí bà waa có mítí ndâ 'duù mì wó.»
³¹ Wotí tí bà 'va tí 'duù 'bì Mbíṛì tí nò wu Mbíṛì nò ngé ndii gî.

³² Yo koṣo muu yo gítí bà kònò tí yo gbí ndâ ña sé'i tí nò mbe kû meṣeke ta yo á bìndi bà ñò ngba'o mì yo nò gi! ³³ À ta ndâ 'bí o kû ñonoko yo, à delè kû mèèkè'i tí yo, mí kùṛo ndâ 'duù 'dáá gî. Káa yo ta ndâ 'bí o kû tì muu ndâ 'duù ñìnó náa à kû mèèkè'i tí ndú nô. ³⁴ Tacó yo a ndâ mbe kû ñò yê ṣo ndâ 'duù gbí zàà. Yo delè a ndâ 'duù ñìnó náa à kpêtí má kû kùmùkù ndâ i mì yo, tàkòcò yo jé kpolo lá, tacó yo ñò ni gî máa, 'bí i mbe nìkì ndii ndâ i tí nò gî, tí i ñìnó mbe kû dù tí ká nò kuu mì yo.

³⁵ À má énò, yo 'va yúcó mì yo tí nó ta mboo tàkò mbe me gbolò ngé ndii gî nó gí 'dè lá.

³⁶ Tacó à 'ví dù gbí òkò tí yo a bà kònò tí, tacó wàà yo 'ví bàkà tí go có mì Mbírì, wàà yo 'ví 'de ta i tí nó náá yí ci ndâ 'duù gítí nô. ³⁷ Tacó à cu mì gbí wáràgà mì wó tí Mbírì énó máa,

«Sè o kpónó dooko gî;

'duù tí nó mbe kû gì nó kèjì kpónó-kpónó.

³⁸ 'Duù mì ye mbe kû co tí jáá kpokèjì nó bà 'de 'válá

'do gbí bà tee njembí wó mítí ye tí Mbírì.

Káá yí má 'vìsì kapí wó gítí ye ta gúku,

tákòcò ye bà peteke gítí wó wálá.»

³⁹ Káá ndoo me ndâ ña ndâ 'duù tí nó mbe kû kpomozo tí ndú ta gúku, náá à giì miì ndú gî nó lá. Ndoo a ndâ 'duù ñìnó mbe kû tee njembí ndoo mítí Mbírì, náá Mbírì giì tì muu ndoo nô.

11

Bà tee njembí mítí Mbírì

¹ Bà tee njembí 'duù mítí Mbírì a bà korô có mì 'duù ta njembí wó gbaànjé lì mítí Mbírì, a bà ùnje mì 'duù ta njembí wó gbaànjé énó máa, Mbírì dù ta yúcó kuu tí , tí mbe bàkà go ndâ có tí nó náá yì cí ndâ 'duù gítí ndú nô 'dáá gî, kpêtí yì má ñò yí ta ọ̀ yì lá. ² Mbírì dígíséé nì «Iyoo,» gí tàkò có mì ndâ ká gù ndoo 'do gbí có bà tee njembí ndú mítí wó tí Mbírì.

³ A bà tee njembí ndoo mítí Mbírì ká je muu ji ndoo tacó bà ñò ni énó máa, a Mbírì táánò ká suu ndâ i 'dáá gî ta nje wó. Gbí có tí nò énó máa, ndâ i tí nò 'dáá náá ndoo kpónó kû ñò ndú nô gí

'do gbí kòcò Mbírì, yí suu ndú 'do tí ndâ i ñìnó náa ndú jáé sàà wálá.

4 A bà tee njembí Àbélè mítí Mbírì táánò ká si yí 'ví ci i ñìnó tí tó i ndii ñìndi Kàyínò gî nó ji Mbírì. Tacó énó, ta o tí nó náa Mbírì kû lì ta 'bì wó gí tà i-cí-ci mì Àbélè nó, Mbírì giù ùlù Àbélè énó máa, yí a 'duù jáá. Àbélè kpêtí má cì gî, tawo bà tee njembí wó mítí Mbírì yee gbí ri tí nó wúnó nó cee lá. **5** Mbírì táánò te Énòkì ya tí gí gbírì tí wu wó tacó wàà yí 'ví cì lá á 'do gbí có bà tee njembí Énòkì mítí wó tí Mbírì. Ndâ 'duù giù ñò Énòkì lá, tacó Mbírì te yí ya tí gí gbírì gî. Káa kùro bà te Énòkì mì Mbírì ya tí gí gbírì nò, à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì gî, máa yí a mbe peteke tàkòcò Mbírì.

6 Bà peteke tàkòcò Mbírì mì 'duù ñìnó mbe tee njembí wó mítí Mbírì lá nó a 'bí ña i ñìnó náa à jáé gí bà bàkà tí wálá, tacó 'duù ñìnó mbe kû yèè ndi wó dê gí règbà tí Mbírì nó a 'duù ñìnó mbe ùnje gî máa, Mbírì ta yúcó kuu tí . Yí delè a 'duù ñìnó mbe ùnje gî máa, Mbírì a Mbe kû ko mboo ndâ nèté mì ndâ 'duù ñìnó mbe kû pà kpokèjì bà ñó yí ni nô. **7** Àá táánò a bà tee njembí Nówà mítí Mbírì ká te gúku Mbírì mítí Nówà, náa yí giù bàkà tí ta gbâ, tacó bà 'vala ndú ta ndâ 'viì mì wó, ta o tí nó náa Mbírì ci ta yí máa, vò i kèjì nô. Mbírì ta o tí nò giù waa có mítí ndâ 'duù muu to tí nó á 'do gbí có bà tee njembí Nówà mítí wó tí Mbírì. Mbírì giù bàkà Nówà tí 'duù ñìnó jáá nó á 'do gbí có bà tee njembí Nówà á mítí wó tí Mbírì.

8 Àá táánò a bà tee njembí Àbìráámò mítí Mbírì

ká te yí 'do gbí òkò tí ndâ nambe wó ya tí gí gbí to tí nó náa Mbírì táánò giì je ji ndú ta ndâ 'viì bìndi wó tí ñìndi ndú nô. Àbìráámò táánò ñò to tí nò náa yí kû ya gítí nò ta o bà njè nó mì wó 'do 'bá mì ndú ni lá. ⁹ Àá táánò a bà tee njembí Àbìráámò mítí Mbírì ká si yí 'ví dù á tà ndùúrù á gbí to tí nò náa Mbírì ci yí gítí nò go i mì 'duù ñìnó mbe 'dó-'do, yí tí Àbìráámò, giì je ndâ Ízákò ta Jàkóbè, tí ndâ 'duù tí nò náa Mbírì je to tí nò ji ndú nô. ¹⁰ Tacó Àbìráámò ta o tí nò kû koṣo có a i gítí gbata ñìnó náa à sè tà ndâ 'bá gbí rìti-rìti gî nô, gbata tí nò náa Mbírì ka bà ndâ 'bá mì gbí, bìndi yí giì gèè ndú nô.

¹¹ Mbírì táánò wu 'viì ji Sárà tí nawù Àbìráámò si yí me kpo niì ta ndoò tí wó ndii ndoò bà jò ndò gî, ká 'do gbí có bà tee njembí Àbìráámò á mítí wó tí Mbírì. Àbìráámò táánò ùnje ta njembí wó gbaànjé gî, máa Mbírì tí mbe ci yì gítí 'víì bà 'vìsì muu wó 'do tí bà bákà go có ñìnó náa yí 'dè ta nje wó gî nô wálá. ¹² Tacó énò, 'do tí gbèe 'dakò, tí kpo 'dakò mbe kû ù káa ndi o mì wó, ndâ 'viì bìndi wó giì jò àdì go ndâ yii tarì; ndú giì jò me tí i bà 'déké-'deke lá, go njì ngoò gbí pù ngo.

¹³ Ndâ ká 'duù tí nò dígíséé mbe kû tee njembí ndú mítí Mbírì nó miì 'dáá ká ta bà tee njembí ndú mítí Mbírì. Ndú miì 'dáá kùro o bà 'de i tí nò náa Mbírì ci ndú gítí nô. Ndú ñò i tí nò ká 'do tí 'dú, bìndi njembí ndú giì 'dèè gî. Tacó ndú ñò ni gî máa, ndâ yì muu to tí nò a ndâ 'duù mbe 'dó-'do ta dúú bàngò tí ndâ yì wálá. ¹⁴ Ndâ 'duù mbe 'dè ña có tí nò ngbáṛángà'i énò a ndâ 'duù ñìnó

mbe kû pà 'dóó to 'bá mì ndú. ¹⁵ Có bà dele ndi ndú ya gítí to tí nó náa ndú táánò njè nó 'do tí nó táánò má kuu gbí njembí ndú, i mbe tii ndú 'do tí bà bákà énò wálá. ¹⁶ Káa ña ñìnò táánò gbí njembí ndú wálá. À gbí njembí ndú kpolo ma ta o tí nò káa có gítí 'bá ñìnò gbíri, tí 'bá mbe nìkì ndii ñìnò náa ndú 'vìsì kapí ndú gítí gí nô. Tacó énò, nô ṙo Mbíri gítí bà 'dè có énó máa, yì tí Mbíri a Mbíri mì ndú nò, wálá, tacó yí 'viindi gbata tacó tí ndú gî.

¹⁷ Àá táánò a bà tee njembí Àbìráámò míti Mbíri ká si yí 'ví ùnje gítí có bà zi gbèe 'vìì mì wó tí Ìzákò tacó bà ci ji Mbíri ta o tí nò náa Mbíri tala ta yí tacó bà 'di có gbí njembí wó nô. Káa Àbìráámò tí 'duù tí nò náa Mbíri ci yí ta ndâ cí nó giì me kpììkì-kpììkì gítí bà zi gbèe 'vìì mì wó tí nò tí Ìzákò nô tacó bà ci ji Mbíri lá. ¹⁸ Káa kòcò Mbíri táánò ji Àbìráámò si yí jò Ìzákò lá énó máa, «Ìzákò bà jò ṙè lo.» ¹⁹ Njembí Àbìráámò táánò mù gítí có bà zi Ìzákò gbaànję lá, tacó yí ñò ni gî máa, 'duù kpêtí má cì ká cì, wotí bà 'vala ndi wó kuu tí Mbíri. Ìzákò táánò a kánjí ku 'bì bu wó, káa Mbíri giì je ndi wó tí wuù ji Àbìráámò gî.

²⁰ Àá táánò a bà tee njembí Ìzákò míti Mbíri ká si yí 'ví cù 'dê ngo cù wó gítí wúnò míti ndâ 'vìì mì wó, tí ndâ Jàkóbè ta Èzàwú.

²¹ À giì dù káa bà tee njembí Jàkóbè míti Mbíri ká giì si yí 'ví cu mû-kóró mì wó, yí giì mò ta tí wó gí to kùro Mbíri kû cù ta 'dê ngo cù wó míti ndâ 'vìì-gù wó, tí ndâ 'vìì mì bà wó Jùzépè á kùro o bà cì yí.

22 À delè giù dù káa bà tee njembí Jùzépè mítí Mbíṛì, táánò ká giù si yí ta o tí nó náa yí kû giù cí nó 'ví 'dè cò gítí bà njè nó mì ndâ Ìzìriyélì 'do Másìṛì. Yí giù je tí ta nje mítí ndú énó máa, yì má cí gí, ndú 'ví si 'bilì yì mí Másìṛì lá.

23 À giù dù káa bà tee njembí ndâ bu Mòze ta nawu wó mítí Mbíṛì táánò ká si ndú 'ví ngùù dó Mòze mí tà'i ta pì ta'ô bìndi bà jò yí. Banga tí dó Mòze si ndâ bu wó ta nawu wó 'ví 'di có mì gba Másìṛì lá.

24 A delè táánò káa bà tee njembí Mòze mítí Mbíṛì ká giù si yí ta o tí nó náa yí kpolo tè tí 'dakò gí nó 'ví biya gí máa, à 'ví nì «'Vìì mì nájú Gbolò gba Másìṛì» mítí yí lá. **25** À giù nìkì tí Mòze ta o tí nò káa bà dù yí gbí yê mì ndú ta ndâ nambe wó ndâ Ìzìriyélì, tí ndâ 'duù mì Mbíṛì, co tí bà zò tó i njìnó mbe dù tí ká lá nô. **26** Yí si bà ḷonoko tí tí nò náa ndâ 'duù kû ḷonoko ta yí muu Bìndi-Mbíṛì ta o tí nò nò tí i ta i gbí me gbolò ndii i gbí ndâ kpo-kpò i tí nò Másìṛì nó gí, tacó ṙo wó ta o tí nò a i ngbóó tí mboo tàkò bà ḷonoko yí nò 'do mì Mbíṛì. **27** A bà tee njembí Mòze mítí Mbíṛì táánò ká si yí 'ví njè nò 'do Másìṛì ta bà 'vee 'vé gí bà kpo-tàkòcò mì Gbolò gba Másìṛì lá. Mòze ta o tí nò 'visì kapí wó gítí Másìṛì ká go i mì 'duù njìnó mbe kû ḷò Mbíṛì ta ṙo wó. **28** A bà tee njembí Mòze mítí Mbíṛì táánò ká si yí 'ví waa mbelè gítí o bà Ndii-ta-muu-ndâ-Ìzìriyélì-mì-Mbíṛì, bìndi yí giù va mbelè tí nò mítí ndâ njekèjì mì ndâ Ìzìriyélì á Másìṛì, tacó wàa basìlì mì Mbíṛì 'ví gàà ndâ 'vìì-kíṛì mì ndú ta vò i lá.

29 Àá táánò a bà tee njembí ndâ Ìzìriyélì mítí

Mbírì ká si ndú 'ví di Bí-bi Kàpá gí tìto ta o bà njè nó mì ndú 'do Másìrì gbí lê go ndâ 'duù mbe kû nò nó gbí kù to. Káa ndâ 'duù Másìrì mâ giù mèlè ndi ndú, ngo giù miù ndú gí.

³⁰ À delè táánò a bà tee njembí ndâ Ìzìrìyélì mítí Mbírì ká ki'viki ndùgù 'do tàkò ndâ 'duù Jérìkò ta o tí nó náa ndâ Ìzìrìyélì se ta ndùgù mì ndú 'dee gî ta sili vô-nje só nô.

³¹ Niì tí nó tí Rà'ábù, tí vò niì mbe dù ta ndâ 'dakò ká sàkàmàà nó, táánò 'vala 'do gbí òkò tí ndâ mbe kpò có mì Mbírì gî nó 'do ká gbí có mì bà tee njembí wó mítí Mbírì, bindi yí giù te wiři mítí ndâ ᣕigó mì ndâ Ìzìrìyélì ta banga tí .

³² Ye kpónó 'ví 'dè kpòò a ña có yè? O mì ye tacó bà 'dè có ji yo gítí ndâ Jídìyònì, ta Bárákì, ta Sàmìsónì, ta Jefitâ, ta Dàvídè, ta Sàmùwélè, giù je ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì dígíséé, ³³ tí ndâ mbe kpò nje ndâ kpo-kpò gba ta wotí mì bà tee njembí mítí Mbírì nó, wálá. Ndú táánò bàkà káa ndâ i ñìnó náa à tí nô. A ndú ká 'de ndâ i ñìnó náa Mbírì cí ndâ 'duù gítí ndú nô. À tí ndú táánò a wotí bà nè nje ndâ siingìi, ³⁴ ta wotí bà mee ndâ kpo-kpò wu mbe kû zìì ngbàlì-ngbàlì, ta wotí bà kìì'bà 'do nje ndâ sizò gbí gó. Ndâ nawu ndú táánò jò ndú me tí ndâ mbe wotí lá, káa a Mbírì ká giù je wotí bà dù tí ndâ ngáángbá 'dakò mbe tořo nje ndâ àsìkérì mbe gí 'do kè'bí gí bà tè ndú ta gó ta to. ³⁵ Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú dele ndi ndú gí mí ndâ nawù ndú ta bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú.

Káa ndâ 'duù ñìnó mbe biya bà njaanga miři ndú gî nó cì a vò ku, tacó bà 'vala ndi ndú 'do

gbí muu'dú ndú gí gbí tó 'válá. ³⁶ Ndâ 'bí 'duù 'de mítí ndú a bà ọnonoko ndú, ta bà gbì ndú, ta bà eре ndú, ta bà te ndú mì gbí zàà. ³⁷ Áá táánò ziki ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú ta bà 'vaka ndú ta díí. À waaka gbí ndú 'vúngbú-'vungbu ta mùsárà. À saaka miři ndâ 'bí ta ndâ nja-njà sìzò. Bòngo tí ndú táánò wálá, ndú ta o tí nó kû 'bu káa 'bí ndú mítí ndú kû nó tí, ta ndâ kû-bee, ta kû-rómbo tí ndú. Ndú táánò a ndâ mbe yê ta bà 'vala ndú kpóló-kpolo, náa à kû mèèkè'i tí ndú. ³⁸ Bà 'vala muu to tí nó táánò nìkì ta ndú á ngé gî lá. Ndú táánò kû wùùkù to ta ndi gbí ndâ kángáá nga ngoò, delè ta gbí òkò ndâ kpo-kpò gú, á go i mì ndâ mbe fa ngèlè vò i; ndú kû 'vala gbí ndâ kpo-kpò zì gùù, tacó bändò tí ndú wálá.

³⁹ Ndâ 'duù tí nò 'dáá gî táánò a ndâ 'duù ta ṣè ndú wu ta bà tee njembí ndú mítí Mbíṛì ngé ma. Kpêtí ká énò, ndú táánò 'de i tí nó náa Mbíṛì ci ndâ 'duù gítí nó lá, ⁴⁰ lê náa Mbíṛì ọ̀ 'bí i mbe nìkì ngé ma kèjì tacó tí ndoo gî nò. Tó i tí nò a ọjnó máa, ndú 'ví ya gí gbí 'válá ọjnó mbe cee lá nò si ndoo mí ndiì lá.

12

Mbíṛì tí Buù

¹ Gbí kòcò ndâ mbe kû 'dè yúcó gítí bà tee njembí mítí Mbíṛì kpónó 'dee ndoo go bà te 'borò nó gî. À má énò, ndoo turu ndâ du i tí nó á muu ndoo mbe kû tii bà ì ngèlè 'do tí ndoo nó mí to. Ndoo delè 'ví ndoo vò i tí nó mbe nanaka mítí ndoo go cá tí ngbù tiítìí nó 'do tí ndoo gî, wàà ndoo 'ví te ta kpo muu gítí ngèlè tí nó kùro ndoo

nô. ² À má énò, ndoo je mbí ndoo tí kpoò míti Jézù tí kpédélé 'duù ñìnó mbe tee njembí wó míti Mbírà, tí mbe kû tè kùro ndâ mbe kû tee njembí ndú míti Mbírà ya tí gí kùro Mbírà nô. Yí táánò kònò bà dù tí njèèkpè mû ta nô ọ wó gítí wálá ta líkí'o i tí nô kùro wó nô. Yí kpónó kû ki tí wó pí mbata mì wó náa à te mó gí gbí kù'bì mì Mbírà gbí ngbàngà mì Mbírà.

³ Yo korô có gítí Jézù tí mbe kònò ọa ndâ vò i tí nô náa ndâ mbe bàkà vò i táánò bàkà ta yí nô, tacó wàà, njembí yo 'ví mù lá, yo delè 'ví cì gúku lá. ⁴ Yo kpónó kû bàkà wotí tacó bà kpò muu vò i, káa yo bàkà wotí tí nò yee tí ọa ñìnó náa a mbelè ká bà yee to gbí nô lá. ⁵ Bà mbí yo ò tí có tí nô náa Mbírà táánò 'dè ji yo tacó bà je wotí ji yo énò máa, yo a ndâ 'vìì mì yì nô gí?
 «Yo si zèè mû tí nô náa Mbírà naka ta yo nô tí 'dé
 i lá, ndâ 'vìì mì ye,
 yo delè 'ví cì gúku ta o tí nô náa yí má kû je
 muu ji yo nô lá.

⁶ Tacó Mbírà kû naka ta zèè mû a 'duù ñìnó náa
 yí zè yí nìkì maa nô,
 giì je ndâ 'duù ñìnó náa yí ùnje gítí ndú máa
 ndú dù tí ndâ 'vìì mì yì gî nô.»

⁷ Ndoo kònò tí ndoo, tacó wàà, Mbírà 'ví naka ta ndoo ta zèè mû lá. Mbírà kû bàkà i tí ndoo ká go bà bàkà i tí ndâ 'vìì mì bu ndú; káa a ọa 'vìì ngàyi já náa bu wó naka yí ta zèè mû lá? ⁸ Mbírà kùtàá má naka yo ta zèè mû tí nò mbe ọ yo 'dáá gî nô lá, yo kùtàá bà dù a ndâ 'vìì-ngbà. ⁹ Ndoo lê má kû te duù míti ndâ bu ndoo tí ndâ 'duù tí nô mbe kû je muu ji ndoo muu to tí nô nô, à 'ví giì kpò ndoo a bà te duù míti Bu lilí ndoo wàà

ndoo 'ví 'vala tí ? ¹⁰ Tacó ndâ 'duù tí nó tí ndâ bu ndoo nó táánò kû je muu ji ndoo ká ta làmbu o mì ndú náa à tí gbí njembí ndú. Káa Mbírì tí Bu lilí ndoo kû je muu ji ndoo ká gítí míri ndoo, tacó wàa ndoo 'ví je tí ta ọa ngbárángà muu tí nò mì yì nò. ¹¹ Líkí gbí o tí nó náa à kû je muu ji ndoo nó tí ndoo wálá. Tàkòcò ndoo peteke ta o tí nò lá, má kózò gî, ndoo bà giì dù nìkì maa, tacó ndoo kû 'vala tí ndâ 'duù jáá kúro Mbírì.

Bà nìbà i, ta bà kpo-gbí-tà-tù

¹² À má énò, yo kaa ndâ 'bì yo tí nó mbe kû dù ẹrekpe-ṛèkpè nò gí yaà, wàa ndâ muungbó yo tí nó mbe kû gu ṛèkpè-ṛèkpè nò 'ví si bà gu mí to. ¹³ Yo bàkà kpokèjì mì yo jáá, wàa yo 'ví nè ndâ dùgùù to ọjìnó náa à tí nó gî, tacó wàa ndâ 'duù ọjìnó ta wu gbí kò ndú wálá nó má ṣu ndi yo, wàa vò i 'ví 'de kò ndú lá. ¹⁴ Yo bàkà wotí gítí bà 'vala ta ndâ 'duù 'dáá gî ta 'dê njembí yo, yo delè 'ví 'vala go có mì Mbírì, tacó ndâ mbe bàkà énò lá bà ọjò Mbírì ta ṣo ndú wálá. ¹⁵ Yo kpolo tí yo, tacó wàa 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo 'ví bè gbí nambeeè tí nó náa Mbírì kû bàkà jì ndâ 'duù nò lá. Yo delè 'ví kpolo tí yo máa, 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí yo 'ví dù tí mbe ju njembí mbe kû volo gbí òkò tí yo nò lá. ¹⁶ 'Bí 'duù 'do gbí òkò tí yo delè 'ví dù tí mbe vò muu, delè tí 'duù ọjìnó ta njembí wó wálá go i mì Èzàwú táánò mbe sì jàlàmbà mì wó tí 'vìi-kíri gí 'dè á tacó gbèe kùrùngbú kô nò lá. ¹⁷ Tacó yo ọjò ni gî máa, yí mâ giì dele ndi wó gí mì bu wó ta ngo-ṛo ta ṣo wó ta o tí nó náa go bà cù 'dê ngo cù mì bu wó gí gítí wó gî nò, bu wó giì biya gî, tacó kpokèjì mì wó gíri gî.

18 Yo kpónó gí me gítí i njinó náa yo bà zèè ta 'bì yo gí nó lá, yo gí me gí bà njò ngba wu mbe kû zìì 'vìlì-'vìlì lá, yo gí me gí gbí 'dí'dí'o tí nó njíkíriú nó lá, yo gí me gí mì i njinó mbe kû je kpo-tákòcò ji yo nó lá, yo delè gí me gí gbí mbiímbì lá. **19** Yo gí me gí tà gbí mòngò lá. Yo delè gí me gí tà gbí ña kòcò njinó mbe kû bařaka gbí tù yo náa bà 'di gbí có tí nó náa 'duù tí nò kû 'dè ji yo nó kpo yo gí, go i mì ndâ Izírìyéli dígíséé nó lá. **20** Tacó wotí bà 'di có tí nò náa à kû 'dè ji ndú ta o tí nò nò tí ndú wálá, tacó kòcò Mbírí ta o tí nò ji ndú énó máa, «À kpêtí káa nò má gáà gú tí nò, àá bà zi yí ta bà 'vaka yí ta díí gí.» **21** Bà zeke ña i tí nò ta o tí nò te gúku mítí ndâ 'duù tí ña njinó náa Mòze giì 'dè có ta nje wó máa, «Ye kû gú-gu ta gúku.»

22 Káa yo kpónó gí a i gí pí gú Zìyóní tí gbata mì Mbírí tí nò tí wu Mbírí nô. Yo gí a i gí Jérùzàléémè tí nò gbírí nô. Yo gí a i gí mì ndâ basílì tí nò mbe kili mèè mì bà líkí'o nô. **23** Yo gí a i gí báñdò bà kili ndâ 'viì-kíri tí nò náa à cu rè ndú mí gbí wáràgà gbírí gí nô. Yo gí a i gí mì mbe waa có tí nò, tí Mbírí mì ndâ 'duù 'dáá gí nô. Yo gí a i gí báñdò mì ndâ lili ndâ 'duù njinó tí ndâ 'duù jáá kúro Mbírí ta vò i mì ndú wálá nô. **24** Yo kpónó gí a i gí mì Jézù tí 'duù tí nò mbe kû nò gbí òkò tí ndâ 'duù ta Mbírí gbí ngú mbelè tí nò náa Mbírí njù ta ndâ 'duù nô. Yo gí a i gí mì 'duù tí nò ta wu gbí kòcò mbelè wó ndii wu gbí kòcò mbelè Àbélè gí nô.

25 Yo kpolo tí yo, tacó wàa yo 'ví biya ta bà 'di có mì Mbírí tí mbe kû 'dè có ji yo nó lá. Tacó ndâ

'duù tí nó náa yí táánò 'dè có ji ndú muu to tí nó mbe biya bà 'di có mì wó gî nó má 'de kpokèjì bà ndo 'do nje bà waa có mì wó mítí ndú lá, à cuki káa ndoo ká bà ndo 'do gbí bà waa có mì wó náa ndoo má biya bà 'di có mì wó tí mbe kû 'dè có ji ndoo á 'do gbírì gî nò?

²⁶ Ta o tí nò náa yí táánò kû 'dè ta có ji ndâ 'duù tí nò nó, kòcò wó ngaka a to. Káa yí kpónó ci cí maa, «Sè bà gí gí bà 'dè có mì ye káká'i gbaànjé. Káa a gbí ñìnò me káa to ká bà ngaka tí lá, gbírì delè bà ngaka tí.» ²⁷ Gbí ndò có tí nò máa, «káká'i gbaànjé» nò éno máa, àá bà giì mó ndâ i ñìnó mbe ngaka tí nó gî, tacó ndú a ndâ i ñìnó náa à suu ndú súú-suu, tacó wàa ndâ i ñìnó mbe ngaka tí lá nó 'ví dù tí ²⁸ À má énò, ndoo 'dè nìkì maa ji Mbírì, tacó bà dù ndoo 'bá mì wó, tí 'bá mì gba mbe ngaka tí lá nô. Ndoo kpolo tí nambeè tí náa Mbírì bàkà ji ndoo nô, wàa ndoo 'ví bàkà i ji yí gbí ña kpokèjì ñìnó náa yí bà lì 'bì wó gí tà gî. Ndoo bàkà i-Mbírì ta bà te duù mítí Mbírì, delè ta bà cì gúku tí wó, ²⁹ tacó Mbírì mì ndoo a wu mbe kû laka to.

13

Na kpokèjì bà peteke tàkòcò Mbírì

¹ Yo zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa á go i mì ndâ 'duù ta ndâ ná'vindí ndú. ² Yo delè 'ví rò týò á 'do tí bà te wíri mítí ndâ 'duù ñìnó mbe 'dó-'do, náa yo ñò ndú ni lá nô lá. Tacó ndâ 'bí 'duù táánò te wíri mítí ndâ basìlì mì Mbírì káa ndú ñò ndú ni lá á 'do gbí bà te wíri mítí ndâ mbe 'dó-'do. ³ Yo 'ví ò-bà-mbí ndâ 'duù ñìnó gbí zàà

nó lá; yo je mbí yo mítí ndú ká goòlá a yo ká gbí zàà. Yo delè 'ví kořo có gítí ndâ 'duù ñìnó náa à kû mèèkè'i tí ndú nó, tacó ndú delè káa ndâ 'duù ta mbelè gbí dìì ndú á go yo. ⁴ Ndâ 'duù 'dáá gî 'ví te duù mítí bà kò tí. Wàa ndâ 'duù ñìnó mbe kò tí ndú gî nó 'ví co ká tí kpokèjì ñìnó jáá nô. Tacó Mbírì bà waa có mítí ña 'duù ñìnó náa ka wó mbe 'bá má gélé, káa yí gélé ta 'bí 'duù gbí kpâ-sili mì ndú á kapí ɻo wó nô. ⁵ Yo kpolo tí yo á 'do tí bà tee njembí yo mítí gùrúsù. À 'ví tè ta yo káa i ñìnó náa à kuu mì yo nô, tacó 'dóó kòcò Mbírì náa yí 'dè ta nje wó énó máa,
«Ye bà si yo 'ví bè gbí i wálá.

Ye delè gí bà 'vìsì kapí ye gítí yo wálá.»

⁶ À má énò, ndoo bà ni bà 'dè có ta gúku tí ndoo wálá énó máa,
«Mbírì à mbe konì ye;
ye bà cì gúku wálá.

'Duù bà bàkà ta ye a yè?» gî.

⁷ Yo kořo có gítí ndâ kpo 'duù mì yo, tí ndâ mbe ñò ɻo ri kùro yo, tí ndâ 'duù tí nô táánò mbe 'dè có mì Mbírì ji yo nô. Yo kořo có gítí ndâ i tí nô náa ndú táánò kû bàkà gbí 'válá mì ndú nò, wàa yo 'ví mèlè ndi bà tee njembí ndú mítí Mbírì. ⁸ Jézù tí Bìndi-Mbírì yáánó ká go Jézù tí Bìndi-Mbírì wúnó, yí delè bà dú ká tí Jézù tí Bìndi-Mbírì á dúú bà ya tí . ⁹ À má énó yo si ndâ 'bí ña tende bà nìbà i 'ví soloko yo 'do tí kpokèjì tí nô jáá nô lá; tacó à nìkì a bà tee njembí ndoo mítí nambeeè mì Mbírì, tí i ñìnó mbe kû je wotí mí gbí njembí ndoo nô, á co tí bà kořo có gítí ndâ gèrè gítí ndâ i-zó-zò tí i ñìnó náa ndâ mbe

kû tee njembí ndú mítí 'de i gbí lá nô. ¹⁰ Tacó Bàndò bà ci i ji Mbírì mì ndoo, náa ndâ mbe kû bàkà nèté tà ndùúṛù mì Mbírì zò i tí nò náa à ci mítí lá nô, kuu tí. ¹¹ Kùro ndâ bu-Mbírì kû ya ta mbelè ndâ nò tí nò náa à ziki ndú nò gí Bàndò-mì-Mbírì á tà ndùúṛù mì Mbírì tacó bà yù à-cee-gî 'do mì Mbírì gítí ndâ vò i mì ndâ 'duù mì wó. Bindi à giù turu ndâ kùuyù nò tí nò ya tí gí bà doo gí ndii 'do tí bàndò tí nò náa ndâ 'duù tò ndâ ndùúṛù mì ndú gìjì-gìjì mítí nô. ¹² Jézù táánò kònò sé'i njekèjì ndùgù sè tacó bà toro ndâ vò i mì ndâ 'duù ta 'dóó mbelè wó delè ká énò. ¹³ À má énò, ndoo toro ndâ có ñónókó tí nò náa ndâ 'duù kû ñonoko ta ndoo á muu wó nò mítí ndoo tí bàà, wàa ndoo 'ví ya gí mì wó nje seè kà. ¹⁴ Tacó gbata mì ndoo mbe dù tí ká muu to tí nò wálá. Ndoo kû pà a bà gbata tí nò kèjì nô.

¹⁵ À má énò, ndoo ùlù Mbírì ta rè mì Jézù dúú bà ya tí. Tacó bà ùlù Mbírì nò a ndâ có mbe jò 'do gbí nje ndâ mbe si rè Mbírì tí có. ¹⁶ Yo 'ví ò-bà-mbí bà bàkà tó i lá, yo delè 'ví ò-bà-mbí bà kùtù tí 'bí i ñinó náa à kuu mì yo nò jí ndâ 'bí 'duù lá, tacó ñìnò a ndâ 'bí ña bà ci i mbe kû nìkì tí Mbírì ká nò.

¹⁷ Yo 'di có mì ndâ 'duù tí nò náa à bàkà ndú tí ndâ kpo 'duù kùro yo nô. Yo si tí yo tí ndâ i mì ndú, tacó a ndú ká kû kpolo tí lilí yo. À delè a ndú ká bà 'dè có gítí ndâ i ñinó náa ndú bàkà á muu yo nò jí Mbírì. À má énò, yo si ndú 'ví bàkà ndâ i tí nò ta pétékè tàkòcò ndú, tacó ndú má bàkà ta kpo-tàkòcò ndú, àá bà nìkì jí yo wálá.

¹⁸ Yo 'deke tí yo jí Mbírì tacó tí ze, tacó ze ñò ni

ngbárángà'i gî, máa njembí ze ká ngbárángà'i. À delè tí ze káa go bà bákà ndâ i ñìnó mbe 'vii ro 'bá nô. ¹⁹ Ye gbí ñìnó kû yù nambeeè 'do mí yo kpolo ma, énó máa, yo 'deke tí yo ji Mbíri, tacó wàa, yí 'ví si ye 'ví dele ndi ye ya gí mí yo kà gálà.

Bà 'deke tí ji Mbíri

²⁰ Ye kû 'deke tí ye ji Mbíri tí mbe 'dê njembí, mbe 'vala ndi Jézù tí Mbe tí ndoo 'do gbí muu'dú wó, Jézù tí nó tí gbolò mbe gbà bee, mbe kû gbà ndâ rómbo, mbe cì tacó wàa, bà njù mbelè tí nó náa Mbíri njù ta ndâ 'duù nó 'ví dù tí yú bà njù mbelè dúú bà ya tí nó, ²¹ máa, yí 'ví je ndâ tó i 'dáá gî ji yo. Tacó wàa, yo 'ví bákà ndâ i 'dáá gî ká go có mi wó. Mbíri 'ví si có tí nò 'ví bákà mí gbí njembí yo káa ndâ i ñìnó ta go bà zeke ndú tí wó tí Mbíri nò ta rè mi Jézù tí Bìndi wó tí Mbíri. À ùlù Jézù tí Bìndi-Mbíri kpòò ya tí . Go-i-tí-nò.

Bà yee nje có

²² Ndâ ná'vindí ye, ye kû 'deke a tí ye ji yo énó máa, yo 'ví 'di ndò có tí nò náa ye cu ji yo tacó bà je wotí ji yo nò ta pétékè tàkòcò yo. ²³ Ye kû 'va nò a mbí yo énó máa, à njaanga ná'vindí ndoo Tímàtéyò 'do gbí zàà gî. Yo bà nò ze ta yí, náa yí má yee tí ye gálà si ye njè nò lá nò.

²⁴ Ye 'vee ndâ 'duù tí nò náa à bákà ndú tí ndâ kpo 'duù kùrò yo kà nò, ta ndâ 'duù tí nò kà, náa Mbíri kaa ndú mò gí mi wó tí Mbíri gî nò 'dáá gî ma. Ndâ 'duù ñìnó Ìtálìyà kàá, náa Mbíri kaa ndú mò gí mi wó gî nò, delè 'vee yo 'dáá gî ma.

25 Nambeèè mì Mbíṛì 'ví dù gbí njembí yo 'dáá gî.
Go-i-tí-nò.

**Ngú bà toko nambeè mì Mbírì ta ndâ 'duù
Ndogo: Ngú bà toko nambeè mì Mbírì ta ndâ 'duù
New Testament**

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ndogo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

14424ae9-b5af-591e-814e-49316d8d74aa